

Tilladelse til indvinding af råstoffer, Sorø Grusgrav

Region Sjælland har den 4. april 2024 givet endelig tilladelse til at indvinde råstoffer på Rustkammervej 83, 4180 Sorø, matr. nr. 10bk, 10bd og 4z, Pedersborg By, Pedersborg.

Tilladelsen har forud for afgørelsen været i partshøring.

Gravearealet ligger i Sorø Regionale Graveområde. Arealet er på ca. 6,1 ha. Grusgraven skal efterbehandles til natur og rekreativt område, der graves under grundvandspejl.

Tilladelsen er givet efter råstoflovens¹ § 7 og § 8.

Ansøgningen er blevet screenet efter bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)², § 21, og regionen har den 05.01.2024 vurderet, at råstofindvinding på ovennævnte ejendomme ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet. Tilladelse til råstofindvinding er derfor gennemført uden at der er udarbejdet en VVM-redegørelse. Klagefristen for screeningen var den 07.02.2024, efter en forlængelse af fristen grundet tekniske problemer.

Vilkårsændring 2.1.2.3 den 19.02.2025

Den 19.02.2025 har Region Sjælland truffet afgørelse om Sjællandske Råstoffers ansøgning om indskiftning på matr.nr. 10bd og 10bk, Pedersborg By, Pedersborg. Der meddeles tilladelse til indskiftning af ler, muld og topjord, når der oven på indskiftningen lægges et toplag af 1 m grusmaterialer. Der må maksimalt være 100 m under indskiftning samtidigt, og hver etape må maksimalt være blotlagt i tre måneder.

Ændring fremgår af afsnit 2.1.2.3 og vurderingen heraf i afsnit 5.9.

Vilkårsændringen er givet efter råstoflovens §§ 7 og 8.

Justering af 2.1.2.2 og 2.1.10. den 19.02.2025

2.1.2.2 Justering af efterbehandlingsgrænsen for (B) Fra sokkel fra hus på matr.nr. 10bn.

I den oprindelige tilladelse er den angivet som 3 meter. Den korrekte grænse er 25 meter, som det fremgår i tilladelsens afsnit 5.3.5.

Justeringen er tilrettet i skemaet i afsnit 2.1.2.2. Principkortet i afsnit 2.1.2.2 er desuden justeret, så markørerne for gravegrænserne A, B og C fremstår korrekte.

Vurderingen fremgår af afsnit 5.10.

2.1.10 "minimum" konsekvensrettes til "maksimum" jf. formuleringerne i afsnit 2.2.2 og 5.3.5.

Klagevejledning og ikrafttrædelse

Klageberettigede kan klage over afgørelserne til Miljø- og Fødevarerklagenævnet inden 4 uger fra datoen for offentliggørelsen. Klagefristen er 19. marts 2025.

Der henvises desuden til klagevejledningen i tilladelsen.

Hvis afgørelsen ikke indklages, træder tilladelsen i kraft efter klagefristen. Ved ikrafttrædelse af vilkårsændring 2.1.2.3 og justering af 2.1.2.2 erstatter tilladelsen af 19.02.2025 den foregående tilladelse af 04.04.2024.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26/01/2017 om råstoffer

² Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Sorø Grusgrav

Gældende indtil 04.04.2034

Tilladelse til erhvervmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

Pedersborg By, Pedersborg 10bk, 10bd og 4z
Rustkammervej 83 og Kalundborgvej 85
Sorø Kommune

Sorø Regionale Graveområde, Lyng Delområde
Dato for tilladelse: 04.04.2024
Dato for vilkårsændring: 19.02.2025
EMN-2020-32345

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

Oversigt

Rustkammervej 83 og Kalundborgvej 85, Sorø Kommune
Pedersborg By, Pedersborg 10bk, 10bd og 4z

EMN-2020-32345

Ansøger og Indvinder

Navn:	Dansk Miljø og Genbrug ApS		
CVR-nr.:	14407677		
Adresse:	Løngvej 14, 4180 Sorø		
Kontakt:	Daniel Opiola		
Telefon:	25272311	E-mail:	daniel@damilog.dk

Rådgiver

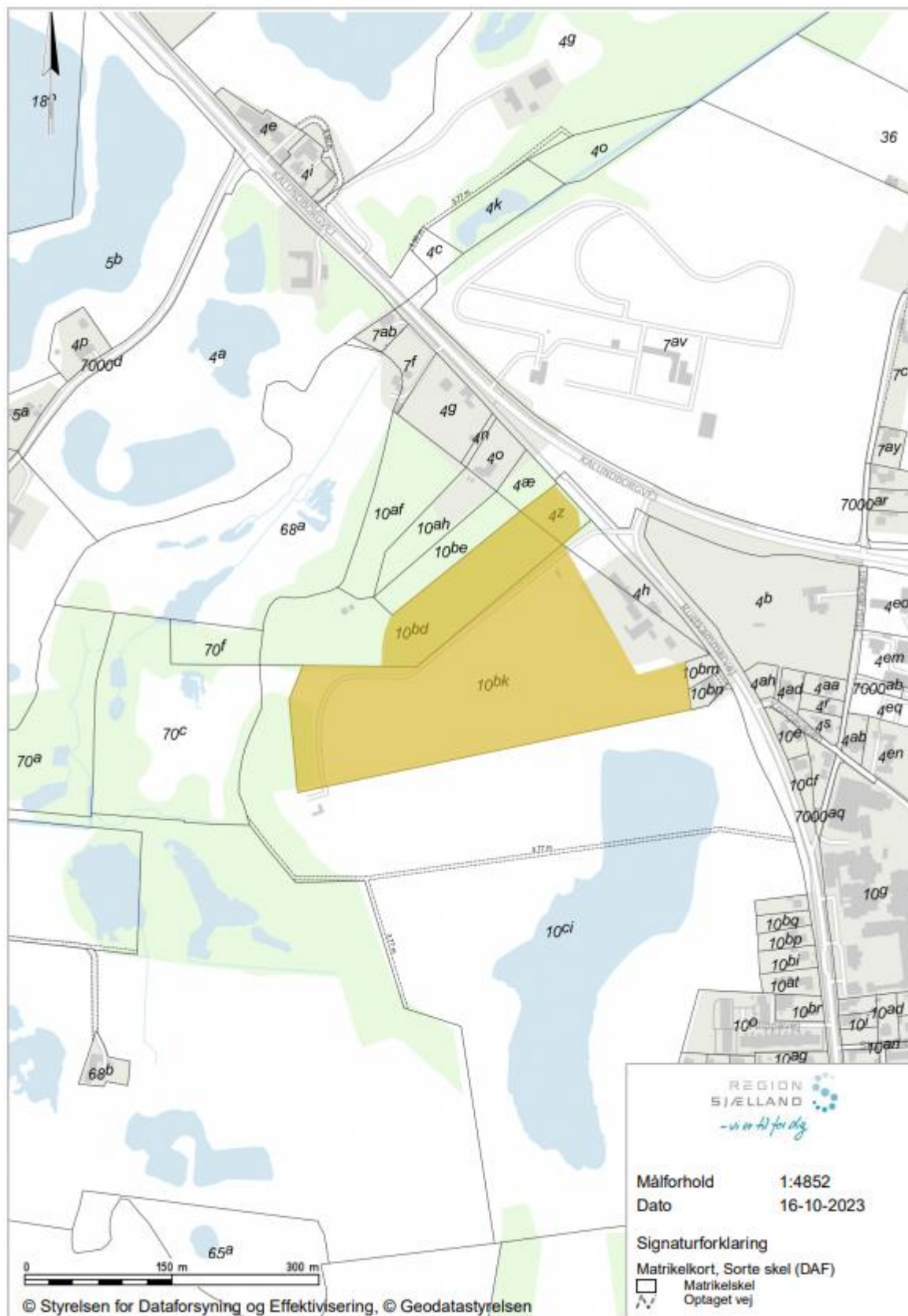
Navn:	Anette Petersen		
CVR-nr.:	14407677		
Adresse:	Løngvej 14, 4180 Sorø		
Telefon:	8188 6470	E-mail:	anette@damilog.dk

Ejer, Pedersborg By, Pedersborg matr.nr. 10bd og 4z

Navn:	Kjeld Bjarne Lindebjerg Pedersen og Mette Skafte Pedersen		
-------	---	--	--

Ejer, Pedersborg By, Pedersborg matr.nr. 10bk

Navn:	Skafte ApS		
Ejer:	Mette Skafte Pedersen		
CVR-nr.:	37791504		

Indhold

1	AFGØRELSER FRA REGION SJÆLLAND	7
1.1	RÅSTOFLOVEN	7
1.1.1	Begrundelse	7
1.2	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	7
2	VILKÅR FRA REGION SJÆLLAND	8
2.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	8
2.1.1	Før indvindingen påbegyndes	8
2.1.2	Råstofindvindingen	8
2.1.3	Tilladte driftstider	10
2.1.4	Støj	11
2.1.5	Materiel	13
2.1.6	Støv	13
2.1.7	Forebyggelse mod forurening	13
2.1.8	Belysning	15
2.1.9	Geologiske interesser	15
2.1.10	Efterbehandling	15
2.1.11	Afslutning	15
3	AFGØRELSER OG VILKÅR FRA ANDRE MYNDIGHEDERNE	16
4	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	16
4.1	ANSØGNINGEN	16
4.2	UDTALELSER	16
4.2.1	Foregående høringer	16
4.2.2	Partshøring af udkast til afgørelse	17
5	REGIONENS VURDERING OG BEHANDLING AF SAGEN EFTER RÅSTOFLOVEN	17
5.1	RÅSTOFLOVEN	17
5.1.1	Råstofplanen	18
5.2	GRAVE- OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	18
5.3	MILJØBESKYTTELSE	18
5.3.1	Driftstider	18
5.3.2	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer	19
5.3.3	Støv	20
5.3.4	Forebyggelse mod forurening	20
5.3.5	Graveafstande og periferiskråninger	20
5.3.6	Belysning	21
5.4	VANDFORSYNINGSIINTERESSER	21
5.5	BESKYTTELSE AF ARKÆOLOGISKE OG GEOLOGISKE INTERESSER	22
5.5.1	Arkæologiske hensyn	22
5.5.2	Geologiske hensyn	22
5.6	NATURBESKYTTELSE, LANDSKABELIGE VÆRDIER OG VIDENSKABELIGE INTERESSER	22
5.7	ØVRIGE HENSYN	23
5.8	SIKKERHEDSSTILLELSE	23
5.9	TILLADELSE TIL INDSKIFTNING JF. AFSNIT 2.1.2.3	23
5.10	JUSTERING AF GRAVEGRÆNSE JF. AFSNIT 2.1.2.2	23

6	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	23
7	MILJØVURDERING (VVM)	24
8	HØRINGSSVAR PÅ PARTSHØRING	25
9	REGIONS SJÆLLANDS SAMLEDE VURDERING	25
10	GENERELLE BESTEMMELSER	25
10.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE	25
10.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING	25
10.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE	26
10.4	ARKÆOLOGI UNDER INDVINDINGEN SAMT UDTALELSE FRA MUSEUM INDEN OPSTART	26
10.5	VEJLOVEN	26
10.6	GRAVE OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	26
10.7	RETURJORD	27
10.8	OLIE- OG KEMIKALIEAFFALD	27
10.9	ENTREPRENØRTANKE	27
10.10	JORDFORURENING	27
10.11	BYGGELOVEN	27
10.12	GRUNDEVAND	27
10.13	DRÆN	28
10.14	DIGESVALER	28
10.15	LEDNINGSREGISTERET	28
10.16	TELELEDNINGER	28
10.17	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	28
10.18	INDBERETNING OM BØRINGER.	28
10.19	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	28
10.20	RÅSTOFAFGIFT	28
10.21	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER	29
11	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	29
11.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING	29
11.2	KLAGE OVER REGION SJÆLLANDS AFGØRELSER	30
11.2.1	<i>Råstoffilladelsen og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen .....</i>	<i>30</i>
11.2.2	<i>VVM-screening .....</i>	<i>30</i>
11.3	ORIENTERING	31

Bilag

1. Råstofansøgning af 2. oktober 2023
  - a. Støjberegning
  - b. Efterbehandlingsplan
  - c. Graveplan
2. VVM-screeningsafgørelse
3. Andre myndigheders afgørelser
4. Udtalelse fra Museum Vestsjælland
5. Udtalelse fra Cerius
6. Partshøringssvar

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af ansøgning af 2. oktober 2023 og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 120.000 m³ sand, grus og sten på i alt 6,1 ha, hvoraf de 7.000 m³ kan indvindes under grundvandspejlet. Tilladelsesarealet er angivet på oversigtskortet på s. 3. Den tilladte indvindingsmængde gælder samlet for hele råstofgraven på matr.nr. 4z, 10bd og 10bk, Pedersborg By, Pedersborg. Tilladelsen er gældende til 04.04.2034.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 2.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen (bilag 1b og 1c) på vilkår, som er beskrevet i afsnit 2.1.10 og 2.1.11.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 915.000 kr., jf. afsnit 2.1.1.3. Tilladelsen må først udnyttes, når sikkerhedsstillelsen er godkendt af Region Sjælland.

Tilladelsen må først udnyttes, når klagefristen er udløbet.

1.1.1 Begrundelse

For tilladelsen til råstofindvinding har Region Sjælland lagt vægt på, at arealet er udlagt til graveområde i Region Sjællands Råstofplan 2016. Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens § 3 og råstofplanens retningslinjer og fundet, at der ud fra vurderingerne i afsnit 5 og med de fastsatte vilkår kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering.

Nærmere beskrivelse af Region Sjællands behandling og vurdering af sagen fremgår af afsnit 5.

1.2 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke nærmeste Natura 2000-område (område nr. 160), Nordlige del af Sorø Sønderkov væsentligt² og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionens nærmere vurdering fremgår af bilag 2 og afsnit 6.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017. Bekendtgørelse af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² BEK nr. 1098 af 21. august 2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1, § 7, stk. 3, nr. 1, § 7 stk. 13, nr. 1, § 7 stk. 13, nr. 2, og § 10, stk. 1.

2 Vilkår fra Region Sjælland

2.1 Vilkår efter råstofloven

2.1.1 Før indvindingen påbegyndes

2.1.1.1 Underretning om muldafrømning

- Indvinder skal senest 4 uger før muldafrømning af nye områder underrette Region Sjælland samt Museum Vestsjælland om datoen for arbejdets iværksættelse.

2.1.1.2 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen. Eventuelle ændringer af grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Sjælland. Vilkår for efterbehandling fremgår af afsnit 2.1.10.

2.1.1.3 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling, inden tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse fastsættes til 915.000 kr., som er beregnet ud fra 6,1 ha efterbehandlet til sø- og naturområde, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha.
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, som følge af efterbehandling af de udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller et kautions- og garantiforsikringsselskab.
- Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til og godkendt af Region Sjælland.

2.1.1.4 Afmærkning

- Der skal ske afmærkning af tilladelsesarealet, hvor der ikke i forvejen er en tydelig afgrænsning. Afmærkning kan ske etapevis. Afmærkning skal være godkendt af Region Sjælland før indvinding af de enkelte etaper påbegyndes.

2.1.2 Råstofindvindingen

2.1.2.1 Grave- og efterbehandlingsgrænser

- Der fastsættes tre forskellige grænser for indvindingen. En grænse for indvinding under grundvand, en grænse for indvinding over grundvand, og en grænse for efterbehandlingen. Grænserne fremgår af skemaet herunder. Se også afsnit 5.3.5.

2.1.2.2 Skema over skråningsanlæg, grave- og efterbehandlingsgrænser

Afgrænsning	Efterbehandlingsgrænse (m)	Gravegrænse til gravning over grundvand (m)	Gravegrænse til gravning under grundvand (m)	Maksimalt skråningsanlæg for efterbehandling (1:x)
(A) Mod skel til matr. nr. 4z, 4æ, 10be, 10bk, 10bm, 10bn, og 10ci (mod vest)	3	25,5	61	1:3
(B) Mod sokkel for beboelsesbygning på matr. nr. 10bn og 10bk	25	48	83	1:3
(C) Intern skråningsanlæg på matr. nr. 10bd				1:3

Figur 1: Principkort over grave- og efterbehandlingsgrænser

2.1.2.3 Indskiftning

- Indskiftning kan kun ske, såfremt Region Sjælland meddeler tilladelse.

- Afvigelser fra de normale driftstider er kun undtagelsesvist muligt i kortere perioder og kun med godkendelse fra Region Sjælland.

2.1.4 Støj

2.1.4.1 Støj

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

Grænseværdier for støj, baseret på Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984	Mandag - fredag kl. 07.00 - 16.00 Lørdag kl. 07.00 - 12.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn- og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
Rustkammervej 83 (bolig for grusgravens medejere, se bilag 2a) Områdetype 3 - Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse	55	45	40
Øvrige nærmeste mest støjbelastede boliger end rustkammervej 83 Områdetype 5 – Boligområde med åben lav bebyggelse	45	40	35

2.1.4.2 Maksimalt støjniveau om morgenen

- Der må ikke på noget tidspunkt i perioden kl. 06.00 - 07.00 være et støjniveau over 50 dB(A) ved boliger omkring graveområdet som følge af råstofindvindingsaktiviteterne.

2.1.4.3 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 08.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter håndtering af muld og overjord.
- Der accepteres et støjniveau på 70 dB(A) i tidsrummet 08.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med etablering og nedlæggelse af støjvolde samt terrænreguleringer af kortere varighed.

2.1.4.4 Støjdæmpende foranstaltninger

- Knuseanlægget skal placeres minimum 175 m fra beboelse.
- Der skal etableres min. syv m høje støjvolde eller støjafskærmning af sorteringsanlæg i overensstemmelse med ansøgningen.

2.1.4.5 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

2.1.4.6 Udførelse af støjmåling/støjberegning

- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.
- Støjmålingerne/støjberegningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

2.1.4.7 Laufrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af virksomhedens bidrag til støjen målt indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.		
Aften/nat (kl. 18-07)	20	85
Dag (kl. 07-18)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Grænseværdier for laufrekvent støj og infralyd. Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på ti minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med fem dB.

- Driften af virksomheden må ikke medføre at udsendelse af vibrationer målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau, Law i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 18-07	75
Børneinstitutioner og lignende	75

Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 07-18	80
Kontorer, undervisningslokaler, og lign.	80
Erhvervsbebyggelse	85

Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre målinger og beregninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Der kan maksimalt kræves målinger/beregninger én gang om året medmindre, forholdene i råstofgraven er ændrede.
- Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 3 (lavfrekvent støj og infralyd) og 4 (vibrationer) i "Orientering fra Miljøstyrelsen", nr. 9, 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, af et laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - eksternt støj".

2.1.5 Materiel

- Sorteringsanlæg og knuser skal placeres i overensstemmelse med det ansøgte.

2.1.6 Støv

- Virksomhedens indretning og drift må ikke give anledning til støvgener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Såfremt der konstateres væsentlige støvgener, skal virksomheden straks iværksætte og gennemføre de nødvendige støvbegrænsende foranstaltninger, således at generne minimeres.
- Der skal i nødvendigt omfang træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke uden råstofmyndighedens godkendelse udsprede andre støvdæmpende midler end vand.
- På interne veje må der ikke køres med en hastighed over 20 km/t.

2.1.7 Forebyggelse mod forurening

2.1.7.1 Brændstof og olieoplæg

- Alt brændstof, olieoplæg mv. anbringes i aflåselige tætlukkede containere i forsvarlig stand med en indbygget sump med dobbeltbund eller spildbakke, som skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen eller indholdet af den største beholder af øvrige olie- eller kemikalieprodukter.
- Brændstof, olieoplæg mv. skal placeres minimum 50 m fra åben vandflade og så vidt muligt med vertikal afstand til grundvandsniveau på fire meter.
- Der må ikke benyttes eller oplagres olieprodukter kemikalier mv. til andet end råstofindvindingen.

- Transport af tanke skal ske, så der ikke opstår risiko for spild.
- Tanke og containere skal sikres mod påkørsel.

2.1.7.2 Tankning, reparation og parkering af kørende materiel

- Tankning, reparation, vask og parkering af kørende materiel skal foregå minimum 50 m fra åbne vandflader og så vidt muligt med vertikal afstand til grundvandsniveau på fire meter.

Langsomt kørende samt svært flytbart materiel er undtaget ovenstående afstandskrav.

- Tankning, reparation/service, vask og parkering skal foregå på befæstet areal. Til sikring mod drypspild skal anvendes sugemåtter eller lignende.

For tankning af langsomt kørende samt svært flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Tankningen skal foregå således, at den automatisk afbrydes, når tanken er fuld.
- Ved tankning skal der anvendes sugemåtter eller lignende for at undgå drypspild.

2.1.7.3 Olie- og kemikaliespild

- Alt stationært og rullende materiel skal være i forsvarlig stand med henblik på at undgå olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres.
- Når der graves under vandspejl skal der i/ved gravemaskiner findes såkaldte oliesokker – absorberende flydespæringer som udlægges i tilfælde af oliespild på vandfladen.
- Spild af olieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks og Region Sjælland kontaktes.

2.1.7.4 Dræn

- Der må ikke afledes drænvand til det gravede areal.

2.1.7.5 Gødningsstoffer og sprøjtemidler

- Der må ikke anvendes gødningsstoffer og sprøjtemidler inden for etaper, hvor råstofindvinding er påbegyndt og på de efterbehandlede arealer. Forbuddet er gældende pr. etape fra tidspunkt for opstart af afrømning. Forbuddet er også gældende efter afslutning af indvinding og efterbehandling.

2.1.7.6 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding, eller ikke kan betragtes som anvendeligt til indvindingen, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.
- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

2.1.7.7 Adgangsvej

- For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet.

2.1.8 Belysning

- Belysning i graveområdet skal etableres således, at lys anbragt mere end fire meter over terræn skal være afskærmet og kun må være nedadrettet. Området må være oplyst fra en time før til en time efter driftstiden. Ved vedligeholdelse af materiel er det tilladt, at dele af området er oplyst ud over det fastsatte tidsrum.

2.1.9 Geologiske interesser

- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske elementer i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse elementer bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

2.1.10 Efterbehandling

- Arealet skal efterbehandles løbende, og efterbehandlingen påbegyndes og afsluttes så tidligt, som det er praktisk muligt under hensyn til virksomhedens drift.
- Tilkørte materialer skal fjernes i forbindelse med efterbehandlingen, medmindre Region Sjælland kan godkende, at materialerne indgår som en naturlig del af efterbehandlingen.
- Muld- og overjordsdepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Efterbehandlingen skal maksimum udføres med periferiskråninger som beskrevet i afsnit 2.1.2.2. Efterbehandlingen kan udføres fra efterbehandlingsgrænsen, der ligeledes er vist i skemaet.
- Der må ikke udlægges muld på sydvendte skråninger i forbindelse med efterbehandlingen. Udlæg af muld på det efterbehandlede areal skal så vidt muligt begrænses arealmæssigt.
- Søbredden skal gøres varieret f.eks. med udlæg af store sten og etablering af næs og vige. Sikkerheds- og lavvandszonen må ikke udføres af eller beklædes med muld.
- Ved efterbehandling til sø udføres en sikkerheds- og lavvandszone. Fra periferiskråningernes skråningsfod - som er 1 meter over højeste grundvandsniveau - anlægges en sikkerheds- og lavvandszone på 13 m med anlæg 1:5 fra fem meter over grundvandsspejlet til 8 meter under grundvandsspejlet.
- Så længe der er benyttelse af adgangsindkørsel langs matrikel 10bd, skal der holdes en afstand til påbegyndt efterbehandling på mindst 8 meter. Under gravning må skråningsanlægget mod vej maksimalt have en hældning på 1:2,5.
- Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med tilladelsesarealets efterbehandling, medmindre Region Sjælland vurderer, at vejene kan indgå som en naturlig del af efterbehandlingen.
- Der må ikke fremover gødskes eller anvendes pesticider/sprøjtemidler på de gravede og efterbehandlede arealer.
- Der må ikke udsættes eller fodres ænder, fisk eller andet i eller ved vandhuller og søer i råstofgraven.

2.1.11 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest et år efter indvindingens ophør og senest den dato, hvor tilladelsen udløber.

- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest et år efter indvindingens ophør og/eller senest den dato, hvor tilladelsen udløber.

3 Afgørelser og vilkår fra andre myndighederne

Sorø Kommune meddeler samtidig (04.04.2024) tilladelse efter vandforsyningsloven til indvinding af 10.000 m³ vand pr. år fra gravesø til grusvask og støvbekæmpelse samt tilladelse til den midlertidige grundvandssænkning, i forbindelse med indvinding af 7.000 m³ råstoffer årligt under grundvandsspejl. Tilladelsen meddeles på vilkår, som fremgår af bilag 3.

4 Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningen

- Ansøgningskema af 2. oktober 2023.
- Ejendommen består af matr.nr. 4h, 10bk og 10bd, Pedersborg By, Pedersborg, Sorø Kommune.
- Det ansøgte graveareal udgør 6,1 ha.
- Der forventes årligt produceret 120.000 m³ sand-, grus- og stenmaterialer, heraf op til 7.000 m³ under grundvandsspejlet.
- Det søges om tilladelse til gravningen indtil år 2033. Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet år 2033 under grundvandsspejlet. Beskrivelse af anvendt materiel i ansøgningen.

Type	Type brændstof/oliestoffer	Angivet kildestøj
Dozer CAT D6T	Diesel	75
Tørsorteringsanlæg Power Screen Chieftain 1700	Diesel	83
Knuser Kleman Klemann-130-EVO2	Diesel	72
Dumper -Volvo A30G	Diesel	72
Gummiged Volvo L150H - L180H	Diesel	69
Hydraulisk gravemaskine Volvo EC250DL	Diesel	70
Vådsorteringsanlæg TEREX M 2100 WASHPLANT	Diesel	91,3

4.2 Udtalelser

4.2.1 Foregående høringer

Ansøgningsmaterialet har i forbindelse med en indledende høring og høringen af VVM-screenings-afgørelsen været sendt til følgende:

- Indvinder og rådgiver: Dansk Miljø og Genbrug ApS
- Ejerne af ejendommen: Kjeld Bjarne Lindebjerg Pedersen, Mette Skafte Pedersen og Skaf-telund ApS
- Sorø Kommune
- Andel Energi
- Museum Vestsjælland
- Ejere og lejere af Buskehuse 8, Filippavej 1-23, Gravenstensvej 1-8, 9A, 9B, 11, 13, 15, 17 og 19, Husrækken 1, 1A, 2-5, 7 og 9, Hyldevej 1, 3, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 30, 32, 34, 36, 38 og 40, Juliesmindevej 12, 14, 18A, 18B, 20, 27 og 29, Kalundborgvej 84, 85, 87, 87A, 88, 89, 91, 93 og 95, Katrinelystvej 18, Kongevejen 1, 2, 2A, 2B, 3, 4, 6-8, 8A, 10, 11 og 12B, Løngvej 3, 5, 7 og 9, Metalvej 2, 4, 15, 21A-C, 25 og 29, Pedersborg Huse 14, 16, 18, 20, 22, 24, 36, 39, 41-45, 45st, 46-58, 60-72, 76 og 80-83, Skolestien 1-3, Vinkelstrædet 2, 4, 6 og 8.

Region Sjælland har vurderet, at ejere og lejere af ejendomme indenfor 300 m af matr.nr. 4z, 10bd, 10 bk og 10ci, Pedersborg By, Pedersborg er parter i sagen. På matr.nr. 10ci ligger Ellingegårdens Grusgrav, og er medtaget da den ligger i direkte forlængelse af Sorø Grusgrav.

Se behandling af høringssvar for VVM-Screeningsafgørelsen i bilag 2.

4.2.2 Partshøring af udkast til afgørelse

Udkast til afgørelse om erhvervmæssig indvinding af råstoffer er jf. forvaltningsloven³ udsendt i partshøring til den samme høringsekreds som ved høring af VVM-Screeningsafgørelsen, se afsnit 4.2.1 og bilag 2:

Høringen har givet anledning til svar til Region Sjælland og Sorø Kommune fra ejerne af Kalundborgvej 91, 4180 Sorø, vedr. vandstanden i nærliggende å og i forlængelse heraf, om observeret natur i området. I relation til påvirkning af vandstanden henviser Region Sjælland til VVM-screeningen af projektet og Sorø Kommune som myndighed for vandområdet. Se evt. Sorø Kommunes vurderinger i kommunens tilladelse til grundvandssænkning og vandindvinding (bilag 3).

Foruden ovenstående har flere naboer henvendt sig telefonisk med opklarende spørgsmål. Se samlet telefonnotat (bilag 6).

5 Regionens vurdering og behandling af sagen efter råstofloven

Her beskrives de vurderinger og afvejsninger regionen har foretaget i forbindelse med tilladelsen og fastsættelse af vilkår.

5.1 Råstofloven

Ved råstoflovens anvendelse skal der efter § 3 foretages en afvejning af råstofressourcernes omfang, kvalitet, sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt erhvervmæssige hensyn mod hensynene til miljøbeskyttelse, vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastruktur anlæg, herunder energipro-

³ LBK nr. 433 af 22. april 2014. Bekendtgørelse af forvaltningsloven, § 19.

ducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Bestemmelsen er en udtømmende opregning af de hensyn og interesser, der skal vurderes og afvejes ved en afgørelse af, om der kan meddeles tilladelse til råstofindvinding, og på hvilke vilkår indvindingen i givet fald skal foregå. Spørgsmål om livskvalitet og ejendomsværdiforringelse indgår ikke i den afvejning, der kan foretages efter råstofloven.

5.1.1 Råstofplanen

Råstofplanen formål er at sikre, at råstoflovens interesseafvejning tilgodeses, således at udnyttelsen af råstofforekomsterne på land sker som led i en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning og således, at indvinding og efterbehandling tilrettelægges så arealet efterfølgende kan indgå som led i anden arealanvendelse.

Råstofindvinding skal som altovervejende hovedregel foregå i de områder, som er udlagt hertil i råstofplanen, medmindre der er særlige grunde til at fravige dette. En afvejning af hensynene i råstoflovens § 3 på baggrund af de konkrete forhold kan dog føre til, at der ikke kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding i et udlagt graveområde, eller at der kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding uden for de udlagte graveområder.

Gravearealet er beliggende i Sorø Regionale Graveområde, Lyng Delområde, som ifølge Råstofplan 2016 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet i overensstemmelse med deres kvalitet, med mindre hensyn til andre interesser taler afgørende imod. Indenfor råstofplanens udlagte graveområder tillægges indvinding af råstoffer særlig vægt i regionens samlede afvejning.

Råstofplanen indeholder en række retningslinjer, som der skal tages hensyn til i forbindelse med behandling af råstofansøgninger.

5.2 Grave- og efterbehandlingsplan

Indvinding og efterbehandling udføres i henhold til den godkendte grave- og efterbehandlingsplan. Grave- og efterbehandlingsplanen fremgår af bilag 2b og 2c.

Graveplanen visualiserer den overordnede rækkefølge og proces for indvinding af råstofressourcen.

Arealet efterbehandles til naturområde. Den planlagte efterbehandling og de fastsatte vilkår for efterbehandling sikrer efter regionens vurdering, at arealet landskabeligt og anvendelsesmæssigt vil indgå hensigtsmæssigt i det omkringliggende landskab.

5.3 Miljøbeskyttelse

5.3.1 Driftstider

De fastsatte tidspunkter for drift i graven, er meddelt jf. det ansøgte. Regionen finder ikke anledning til at begrænse de ansøgte driftstider. Regionen har lagt særligt vægt på, at driften i graven efter regionens vurdering ikke vil overskride de vejledende støjvilkår indenfor de ansøgte driftstider.

5.3.2 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Region Sjælland har i indvindingstilladelsen fastsat en række vilkår for at imødegå støjgener for de omkringboende. Der er bl.a. fastsat vilkår indeholdende grænseværdier for råstofgravens eksterne støjniveau samt vilkår om pligt til støjmåling/støjberregning, hvis tilsynsmyndigheden har en begrundet mistanke om, at støjvilkårene ikke overholdes. Der er endvidere fastsat vilkår om metoden til udførelse af støjberregninger.

I forbindelse med ansøgningen har ansøger fået foretaget støjberregninger af det akkrediterede firma SWECO, som viser, at de vejledende grænseværdier kan overholdes ved boliger i det åbne land og i Sorø, når råstofgraven er i drift (bilag 1a).

Støjvilkårene fremgår af afsnit 2.1.4.

Det ansøgte areal er vurderet til at være omfattet af ”områdetype 8, det åbne land”, jf. vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, ”Ekstern støj fra virksomheder”. Af vejledningen fremgår det, at fastsættelse af støjgrænser for denne områdetype skal ske efter en konkret vurdering. En virksomhed, der påfører omgivelserne en væsentlig støjbelastning, bør ikke placeres i det åbne land, medmindre det er den eneste naturlige placering af virksomheden, blandt andet råstofindvindingsvirksomheder, der i højere grad er bestemt af de geologiske forekomster end støjhensyn.

Som udgangspunkt ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser er Miljøstyrelsen af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, ”Ekstern støj fra virksomheder”, områdetype 5 – ”Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder”. Region Sjælland har inkluderet dette i vilkårene, med undtagelse af Rustkammervej 83, der bebos af en af grusgravens medejere. Rustkammervej 83 fastsættes som områdetype 5 – Boligområde med åben lav bebyggelse, tilsvarende klassificeringen i støjberregningen udført af SWECO.

Som udgangspunkt fastsættes der ikke vilkår om maksimalværdier inden for arealer, der er omfattet af områdetype 8. Maksimalværdierne fastsættes i tidsrummet 22.00-07.00. Ved den konkrete råstofindvinding vurderes det dog, at det åbne landskab kan øge risikoen for oplevede støjgener ved de nærmest beliggende boliger. Derfor fastsættes der vilkår om maksimalværdier inden for de tilladte driftstider fra klokken 6:00-7.00 svarende til maksimalværdier for områdetype 5, hvorfor der reelt set er tale om en skærpelse af de vejledende støjgrænser.

Støjberregningerne forudsætter anlæg af støjvolde, som sker i forbindelse med, at overjorden afrømmes fra arealer. I denne situation er omgivelserne mere udsat for støjpåvirkning, da anlægsarbejderne med etablering af støjvolde foregår i niveau med terræn. Anlægsarbejdet foregår også tæt på beboelse, hvor der i denne fase naturligt ikke er støjbeskyttelse. Afrømning af jord og anlæg af støjvolde vurderes dog at være essentielt for den efterfølgende støjbeskyttelse, hvorfor Region Sjælland har meddelt lempelse af de vejledende støjgrænser i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet.

Vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer er fastsat for at sikre omkringboende mod væsentlige gener eller bygningskader. Vilkårene er fastsat ud fra de vejledende grænseværdier.

5.3.3 Støv

Processer i forbindelse med indvinding eller forarbejdning af råstoffer kan forårsage støvdannelse. Ligesom støvdannelse kan opstå fra gravens flade eller kørsel på interne veje. Region Sjælland har derfor fastsat vilkår om, at støv ikke må udgøre en væsentlig gene for omgivelserne, og at der i graven skal træffes de nødvendige foranstaltninger til hindring af støvdannelse.

For at mindske risiko for støvdannelse i forbindelse med kørsel internt i graven har regionen fastsat hastighedsbegrænsning på kørsel inden for indvindingsområdet. Denne hastighedsbegrænsning er gældende for både kørende materiel, der anvendes til indvindingen, samt eksterne transportører, der kører inden for det tilladte indvindingsareal.

Der kan eventuelt være risiko for forekomst af støvgener i forbindelse med kørsel på offentlig vej, både fra veje, hjul mm, men også fra de transporterede materialer, såfremt lastbiler ikke dækkes over. Dette forhold reguleres af Sorø Kommune samt politiet.

5.3.4 Forebyggelse mod forurening

Vilkår til forebyggelse af forurening har til formål at mindske risiko for forurening af jord og grundvand, blandt andet ved at sikre, at eventuelle spild eller uheld undgås eller begrænses. Derudover sikres, at eventuelt spild f.eks. i forbindelse med brud på olie- eller brændstofslanger kan opsamles hurtigst muligt, da opsamlingsmateriel skal være tilgængeligt.

Samtidig sikrer sikkerhedsafstand til åbne vandflader, at der er mindst mulig risiko for påvirkning af f.eks. grundvandssøer eller andre overfladeberørte recipienter ved et eventuelt spild fra brændstoftanke, tanke med øvrige tilsætningsstoffer og affald.

5.3.5 Graveafstande og periferiskråninger

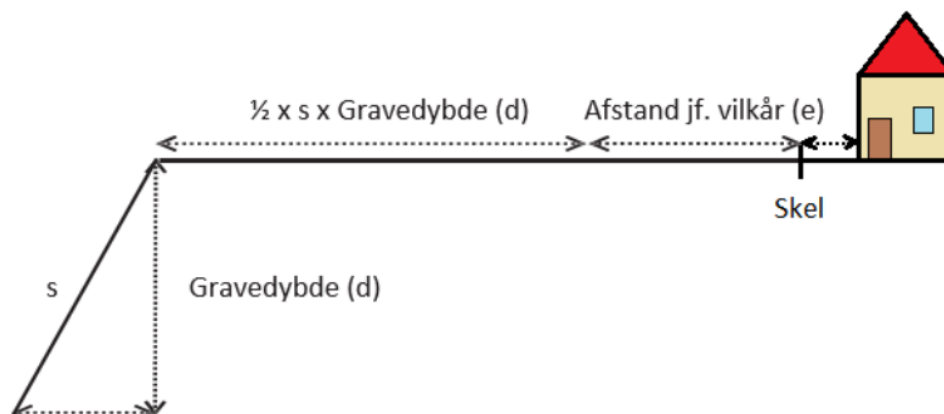
Fastsættelse af graveafstande har til formål at begrænse de miljømæssige gener fra indvindingen bl.a. i form af støv og støj. Derudover er formålet med graveafstande at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt graver så tæt på graveområdet ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre den planlagte efterbehandling mangler. De fastsatte grænser for indvindingen består både af en efterbehandlingsgrænse og en gravegrænse for hhv. indvinding over og under grundvandsspejl, som fastsættes i forhold til grænserne for det samlede indvindingsareal. Derudover fastsættes der grænser for, hvor stejle de efterbehandlede skråninger må være. Gravegrænserne er fastsat/beregnet med udgangspunkt i de gravedybder, der er angivet i ansøgningen. De fastsatte graveafstande fremgår af afsnit 2.1.2.2.

Efterbehandlingsgrænsen (e) definerer en sikkerhedsafstand, hvor der må ske efterbehandling til. Udenfor efterbehandlingsgrænsen må der ikke foretages nogen former for gravning/råstofindvinding/efterbehandling. Gravegrænsen (Go) definerer, hvortil der må fortages råstofindvinding over grundvand. Mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen må der kun ske efterbehandling. Gravegrænsen (Gu) definerer, hvortil der må fortages råstofindvinding under grundvandsspejl (gvs).

Efterbehandlingsgrænsen (e) og det maksimale skråningsanlæg (s) ved efterbehandling varierer alt efter vurdering af de interesser, der skal varetages. Gravegrænsen beregnes på baggrund af efterbehandlingsgrænsen (e), det maksimale skråningsanlæg (s) og gravedybden regnet til 1 meter over højeste grundvandsspejl (d) ud fra formelen herunder:

- Go: Graveafstand over gvs fastsættes efter formlen: $Go = e + (1/2 * s * d)$

- Gu: Graveafstand under gvs fastsættes efter formelen: $G_u = e + (s * d) + 13$ (lavvandzone)

Der er fastsat følgende afstande til efterbehandlingsgrænsen (e) og maksimale skråningshældning ved efterbehandling:

- 3 m til skel til andre ejendomme med anlæg 1:3
Den fastsatte afstand og skåningshældning ved efterbehandling er fastsat for at sikre, at råstofindvindingen ikke kommer så tæt på naboejendommen, at der er risiko for skred over skel.
- 25 m til beboelsesbygninger, med anlæg 1:3
Den udvidede afstand til beboelseshuse fastsættes for at reducere gener ved råstofindvindingen i form af bl.a. støv, støj for beboerne.

5.3.6 Belysning

Der er fastsat vilkår for belysning for at sikre omgivelserne mod væsentlige gener fra kunstigt lys i graven.

5.4 Vandforsyningsinteresser

Ved råstofindvindingen fjernes muldlag/overjord og selve råstofferne (sand/grus/kalk/kridt), hvilket øger grundvandets sårbarhed overfor forurening. Der er derfor fastsat vilkår for opbevaring af tanke, brændstofpåfyldning, reparationer m.m., for at minimere risikoen for spild eller uheld, som kan medføre grundvandsforurening.

Der er derudover fastsat vilkår om permanent forbud imod brug af pesticider/sprøjtemidler og gødning på indvindingsarealet for at undgå forurening af grundvandet. Vilkåret fastholdes permanent, da området efter råstofindvindingens afslutning vurderes permanent at være mere sårbart overfor grundvandsforurening.

Vilkåret tinglyses permanent på ejendommen.

5.5 Beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser

5.5.1 Arkæologiske hensyn

Museum Vestsjælland er i forbindelse med regionens sagsbehandling blevet orienteret om projektet på linje med øvrige offentlige myndigheder. Museet har oplyst, at der i området er flere fortidsfund, og at området kan karakteriseres som en del af et interessant kulturhistorisk landskab. Museet kan ikke udelukke, at der findes flere ikke-registrerede bopladser, høje, produktionsområder, gravlæggelser og anden aktivitet fra oldtiden i området. Derfor anbefaler museet, at der stilles vilkår om indhentning af udtalelse, jf. museumslovens § 25, forud for muldafrømning.

Region Sjælland har ikke med råstofloven eller anden lovgivning hjemmel til, at stille vilkår om, at indvinder har pligt til at indhente udtalelse fra Museum Vestsjælland. Dog har indvinder ret til en sådan udtalelse, jf. museumslovens § 25. Region Sjælland gør opmærksom på, at uanset eventuel udtalelse fra museet skal indvindingen omgående standses, hvis der fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, og der skal foretages en anmeldelse til museet. En udtalelse fritager ikke indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager indvinder fra udgifterne til en undersøgelse, jf. afsnit 10.4.

Af arkæologiske hensyn har Region Sjælland stillet vilkår om, at regionen og Museum Vestsjælland skal underrettes om dato for muldafrømning. Se afsnit 2.1.1.1.

5.5.2 Geologiske hensyn

Af hensyn til beskyttelse af geologiske, videnskabelige og undervisningsmæssige interesser er der vilkår om, at regionen kan forlange særligt værdifulde geologiske profiler bevaret i grusgravens periferi, hvis sådanne profiler blotlægges undervejs i indvindingsforløbet.

5.6 Naturbeskyttelse, landskabelige værdier og videnskabelige interesser

Hensyn vedr. Natura 2000 og bilag IV-arter er beskrevet i afsnit 6 nedenfor.

Af hensyn til landskabelige værdier har Region Sjælland ud fra tilsyn og vurdering af området fastsat vilkår for blandt andet efterbehandlingen. Indvinding af grus er en irreversibel proces, hvorfor der vil blive en påvirkning af landskabskarakteren. De overordnede vilkår for efterbehandlingen, hvor det præciseres, hvordan efterbehandlingen skal foretages, har til hensigt at mindske den visuelle påvirkning af arealet efter endt indvinding og samtidig tage hensyn til naturmæssige- og grundvandsmæssige interesser.

Det er medtaget i vurderingen, at der tidligere er foretaget indvinding af råstoffer i området ved Sorø Grusgrav.

Der er fastsat vilkår om forbud mod udsætning og fodring af ænder, fisk eller andet i eller ved vandhuller og søer i råstofgraven. Begrundelsen for dette vilkår er, at der med udsætning og fodring vil ske øget tilførsel af næringsstoffer til søer/vandhuller, som vil forringe vandkvaliteten og søernes tilstand, der i råstofgrave oftest vil være naturligt næringsfattige. Søer og vandhuller etableret i råstofgraven vil desuden være grundvandsfødte, hvorfor næringsstofpåvirkning som følge af udsætning og fodring vil give en direkte påvirkning af grundvandet.

For at begrænse gravens landskabelige påvirkning er der også fastsat vilkår om højdebegrænsning af materialebunker og jorddepoter.

5.7 Øvrige hensyn

Der er ingen rekreative interesser på arealet i dag ud over råstofindvinding, da arealet fremstår som grusgrav og plantage.

Byudvikling, infrastrukturanlæg, jordbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold findes ikke at være relevante hensyn i den pågældende sag.

5.8 Sikkerhedsstillelse

Der er fastsat vilkår om sikkerhedsstillelse for efterbehandlingen af området i overensstemmelse med § 10 i råstofloven.

Sikkerhedens størrelse er fastsat på baggrund af arealstørrelsen og den planlagte efterbehandling ud fra regionens normale arealtakster.

5.9 Tilladelse til indskiftning jf. afsnit 2.1.2.3.

Region Sjælland har vurderet at tilladelsen til indskiftning, jf. afsnit 2.1.2.3. vil sikre en optimal udnyttelse af råstofressourcen, uden samtidigt at udgøre en risiko for miljø- og vandinteresser eller øvrige interesser jf. råstoflovens §3. Regionen har herved lagt vægt på, at materialet der indskiftes ikke er tilført udefra, og at der dermed ikke tilføres en forureningsmulighed. Desuden lægges der vægt på, at der lægges en meter grusmateriale øverst, således at skrænten fortsat efterbehandles til den planlagte næringsfattige karakter.

Region Sjælland har samtidigt vurderet, at indskiftningen er i overensstemmelse med Råstofplan 2020's retningslinje 6 om optimal udnyttelse af ressourcen.

Region Sjælland har inden udstedelsen af tilladelsen drøftet tilladelsens vilkår med Sorø Kommune.

Ansøger har ikke i forbindelse med ansøgning om indskiftning indsendt en ansøgning om vvm-screening, jf. miljøbeskyttelseslovens § 2, pkt. 13a.

5.10 Justering af gravegrænse jf. afsnit 2.1.2.2

Region Sjælland har konsekvensrettet efterbehandlingsgrænsen (B) fra sokkel for hus på matr.nr. 10bn, således, at den svarer til efterbehandlingsgrænsen opgivet i afsnit 5.3.5.

Region Sjælland vurderer efter dialog med indvinder, at dette ikke vil have betydning for indvindingen eller naboer, da indvindingen i dette område af projektet allerede er afsluttet.

6 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Tilladelse til råstofindvinding på land er omfattet af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, nr. 1, og derved forpligtelsen i habitatbekendtgørelsens § 10. Habitatbekendtgørelsens § 10 implementerer dele af habitatdirektivets artikel 12.

Bilag IV-arter er beskyttede både i og uden for Natura 2000-områder. Et yngle- eller rasteområde forstås som en samling af lokaliteter, hvor en bestand af en art yngler eller raster, og ikke som hver

enkelt lokalitet eller forekomst, medmindre der ikke er økologisk sammenhæng med andre lokaliteter eller forekomster. Ofte vil de enkelte lokaliteter i et sådant "netværk" af lokaliteter, der udgør et yngle- eller rasteområde, indbyrdes supplere hinanden i at opretholde bestanden. Betydningen af de enkelte lokaliteter i netværket kan afhænge af bestandens tæthed og spredningsmuligheder. Ved vurderingen af, om et yngle- eller rasteområde beskadiges eller ødelægges, er det afgørende, om den økologiske funktionalitet kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Vurderingen af eventuelle påvirkninger af bilag IV-arter forudsætter kendskab til bl.a. arternes forekomster, udbredelse, spredningsmuligheder og økologiske sammenhæng.

Det følger således af habitatbekendtgørelsen, at regionen ved behandlingen af en sag om tilladelse til råstofindvinding efter råstofloven er forpligtet til bl.a. at vurdere, hvorvidt projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Regionens vurdering af eventuelle påvirkninger af bilag IV-arter forudsætter derfor kendskab til bl.a. arternes forekomst, udbredelse, spredningsmuligheder og økologiske sammenhæng.

Regionen vurderer, at det ansøgte ikke i sig eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området Nordlige del af Sorø Sønderkov (nr. 160) væsentligt⁴ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget, samt at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Region Sjælland har i vurderingen taget udgangspunkt i artsdata fra den statslige miljøportal samt vurderet det konkrete ansøgte areal i forhold til den ansøgte råstofindvinding og dets mulige påvirkning af nærmeste Natura 2000-område samt bilag IV-arter. Region Sjælland har foretaget en besigtigelse af det konkrete området den 29. marts 2023 blandt andet med henblik på vurdering af de naturmæssige forhold.

Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at ville påvirke Natura 2000-området eller dets udpegningsgrundlag, grundet afstanden til Natura 2000-området på ca. 5 km.

Særligt i forhold til bilag IV-arter er det regionens vurdering, at der på det ansøgte areal ikke er konkrete eller egnede yngle- eller rastesteder for strandtudse og stor vandsalamander eller andre bilag IV-arter.

Region Sjælland bemærker, at der skal tages højde for ældre træer med hulheder, der kunne være potentielt egnede som rastested for flagermus. Hule træer og træer med spættehuller må ikke fældes i perioden 1. november-31. august, jf. Artsbekendtgørelsens § 6 stk. 4.

7 Miljøvurdering (VVM)

En ansøgning om råstofindvinding skal behandles efter "Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)", idet indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet⁵.

BEK nr. 1098 af 21. august 2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1 og 2, § 7, stk. 3, nr.1, § 7, stk. 13, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 1.

⁵ LBK nr. 4 af 3. januar 2023. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Screeningen har fastslået, at det ansøgte projekt ikke forudsætter miljøvurdering, jf. bilag 2.

8 Hørings svar på partshøring

Region Sjælland har foretaget høring af parter i henhold til afsnit 4.2.

9 Regions Sjællands samlede vurdering

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens § 3 og fundet, at der ud fra ovenstående vurderinger og med de nævnte vilkår, som er fastsat i afsnit 2 kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering, så der bliver taget de nødvendige og tilstrækkelig hensyn til natur, miljø, grundvand, naboer og øvrige interesser.

10 Generelle bestemmelser

10.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstoffor tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden tre år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Råstoffor tilladelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

10.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.850 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer⁶ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland. Regionen beder i den forbindelse om en udtalelse fra Sorø Kommune, inden godkendelse af den udførte efterbehandling.

⁶ LBK nr. 124 af 26. januar 2017. Bekendtgørelse af lov om råstoffer

10.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet kan også ske ved brug af drone. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

10.4 Arkæologi under indvindingen samt udtalelse fra museum inden opstart

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 257.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

Uanset eventuel udtalelse fra museet skal indvinding omgående standses, hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, og der skal foretages anmeldelse til museet.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Indvinder kan også få afklaret de arkæologiske interesser igennem en prøvegravning på arealet.

10.5 Vejloven

Ifølge vejlovens § 73 stk. 3 kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal. Dette er regionens udgangspunkt ved fastsættelse af vilkår om afstand til veje omfattet af vejloven.

10.6 Grave og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.

⁷ LBK nr. 358 af 8. april 2014. Bekendtgørelse af museumsloven.

10.7 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven⁸.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52. Import af råstoffer forudsætter dog Region Sjællands tilladelse efter råstofloven fra.

10.8 Olie- og kemikalieaffald

Olieaffald skal op- og indsamles med henblik på regenerering. Denne forpligtigelse skal opfyldes ved at indgå aftaler med virksomheder, der indsamler olieaffald med henblik på regenerering til baseolie⁹.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

10.9 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabriktionsnummer og fabriktionsår.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen¹⁰ og ADR reglerne¹¹.

10.10 Jordforurening

I tilfælde af oliespild eller lignende i forbindelse med råstofindvindingen skal Region Sjælland orienteres.

10.11 Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette i kommunen. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

10.12 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

⁸ LBK nr. 282 af 27. marts 2017. Bekendtgørelse af lov om forurenede jord.

⁹ BEK. nr. 2512 af 10. december 2021. Bekendtgørelse om affald, § 67.

¹⁰ BEK nr. 1257 af 27. november 2019. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹¹ BEK nr. 596 af 26. maj 2023. Bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods.

10.13 Dræn

Hvis der i forbindelse med indvindingen stødes på dræn, eller der opstår behov for at ændre, afbryde eller omlægge dræn skal Sorø kommunens vandløbsmyndighed kontaktes forinden, da det kan kræve en tilladelse efter vandløbsloven.

10.14 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skråninger, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

10.15 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹².

10.16 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovebekendtgørelse om graveadgang¹³ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst otte dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

10.17 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

10.18 Indberetning om boringer.

Resultatet af udførelse af boringer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden tre måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

10.19 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

10.20 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

¹² BEK nr. 1806 af 12. december 2020. Bekendtgørelse om registrering af ledningsejere mv.

¹³ LBK nr. 845 af 21. august 2019. Bekendtgørelse af lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål mv.

10.21 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

11 Offentliggørelse og klagevejledning

11.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding med tilhørende andre afgørelser fra Region Sjælland er offentliggjort den 04.04.2024 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelserne kan påklages inden fire uger fra de er offentliggjort.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til rette myndighed. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, sender myndigheden klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden seks måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

11.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

11.2.1 Råstoffilladelsen og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen

Regionens afgørelse om tilladelse til råstofindvinding og evt. vurderinger efter miljøvurderingsloven¹⁴ eller habitatbekendtgørelsen¹⁵ om internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede dyre- og plantearter kan påklages efter bestemmelserne i råstofloven.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, jf. råstoflovens § 16, stk. 7. Ved rettidig klage efter råstoflovens § 13, stk. 1, må tilladelsen tidligst udnyttes, når Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet endelig afgørelse i klagesagen eller har truffet afgørelse om, at tilladelsen kan udnyttes på trods af klagen, jf. råstoflovens § 16, stk. 8.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden seks måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43, stk. 1, og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1 (ved samtidig miljøvurdering). Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

11.2.2 VVM-screening

Screeningen for pligt til udarbejdelse af en miljøvurdering (VVM) foretages efter miljøvurderingslovens¹⁶ § 21.

Klageberettigede

- Enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Miljøministeren

Rettidig klage efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, har ikke opsættende virkning for en udnyttelse af afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Der kan klages over retlige spørgsmål.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden seks måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra offentliggørelsen.

¹⁴ LBK nr. 4 af 3. januar 2023. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

¹⁵ BEK nr. 1098 af 21. august 2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

¹⁶ LBK nr. 4 af 3. januar 2023. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

11.3 Orientering

Kopi af afgørelsen sendes ved udstedelse til:

- Sorø Kommune
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Sorø Kommune, sorø@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dkk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Sydvestsjælland (Slagelse, Sorø, Næstved): sydvest@friluftsradet.dk
- Center for Kulturarv, cfk@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 4.2.2.

Kopi af afgørelsen sendes ved vilkårsændring d. 19.02.2025 til ejeren af matr.nr. 10be, Pedersborg By, samt ovenstående kopister.

Bilag 1

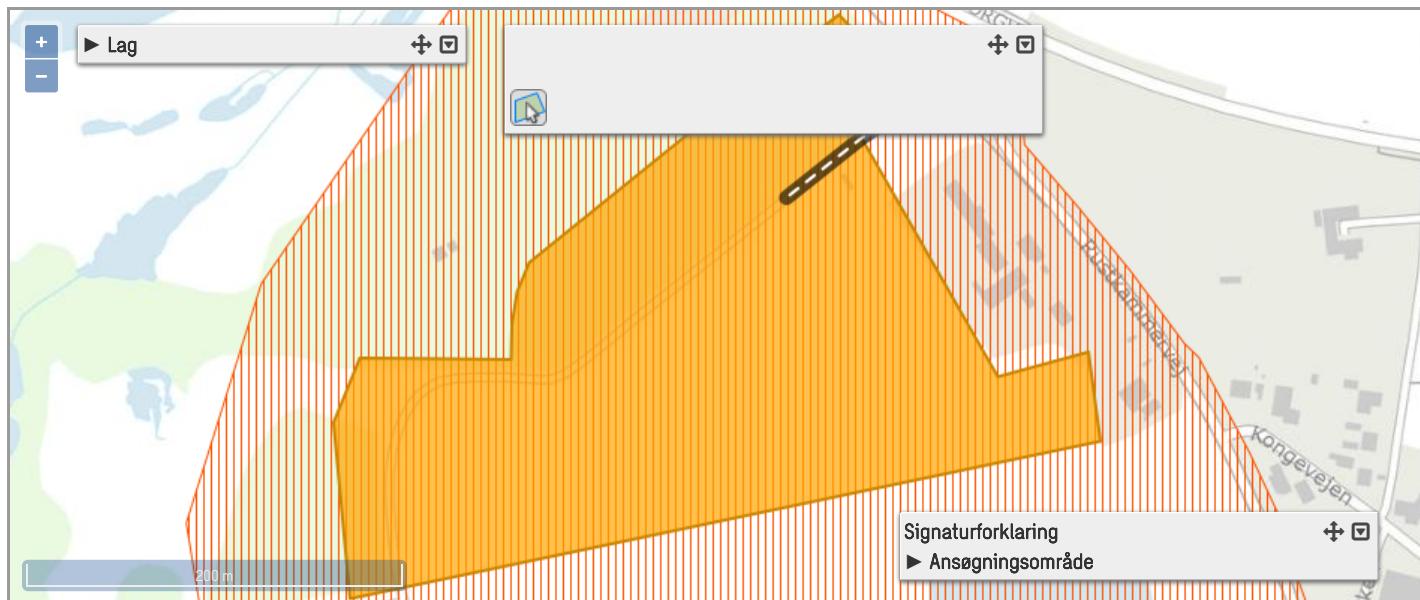
Ansøgning om tilladelse til råstofindvinding: Sorø Grusgrav (10bk) med udvidelse (10bd og 4z)

Titel

Navn *

Sorø Grusgrav (10bk) med udvidelse (10bd og 4z)

Areal og veje

Ansøger

Navn *

Daniel Opiola

Firma

Dansk Miljø og Genbrug ApS

Adresse *

Løngvej 14

CVR-nummer *

14407677

Stednavn

Indtast sted

Telefon *

25272311

Postnummer *

4180

Mobil

Indtast mobiltelefonnummer

By *

Sorø

Email *

daniel@damilog.dk

Ansøgers underskrift: Krævet

Ejerforhold

Ejerlav	Matr. nr.	Ejertype	Navn	Adresse	Postnr	By	Cvr	Underskrevet	Beset
Pedersborg By, Pedersborg	10bd	Hovedejer	Kjeld Bjarne Lindebjerg Pedersen	Rustkammervej 83	4180	Sorø		21-11-2022 12:14	21-11-2022 12:13
Pedersborg By, Pedersborg	10bd	Medejer	Mette Skafte Pedersen	Rustkammervej 83	4180	Sorø		21-11-2022 14:23	21-11-2022 14:22
Pedersborg By, Pedersborg	10bk	Hovedejer	Skaftelund ApS	Rustkammervej 83	4180	Sorø	37791504	21-11-2022 12:19	21-11-2022 12:18
Pedersborg By, Pedersborg	4z	Hovedejer	Kjeld Bjarne Lindebjerg Pedersen	Rustkammervej 83	4180	Sorø		21-11-2022 12:14	21-11-2022 12:13
Pedersborg By, Pedersborg	4z	Medejer	Mette Skafte Pedersen	Rustkammervej 83	4180	Sorø		21-11-2022 14:23	21-11-2022 14:22

Råstof indvinder

Indvinder er identisk med ansøger

Rådgiver

Bruger rådgiver

Navn *

Indtast navn på rådgiver

Firma

Indtast firma navn

Adresse *

Indtast adresse

CVR-nummer

Indtast CVR-nummer

Stednavn

Indtast sted

Telefon *

Indtast telefonnummer

Postnummer *

Indtast postnummer

Mobil

Indtast mobiltelefonnummer

By *

Indtast by

Email *

Indtast email

Adgangsvej til indvindingsområdet *

Beskrivelse af eksisterende adgangsveje til indvindingsområdet, f.eks. markvej eller lignende til offentlig vej eller privat fællesvej

Ansøgningen er en udvidelse af eksisterende grusgrav med inddragelse af yderligere ca. 1,3 ha samt færdiggravning indenfor gældende tilladelse som omfatter omkring 4,8 ha. Gældende tilladelse løber frem til 1/2-2026 og denne søges hermed forlænget gennem en samlet ny tilladelse for hele arealet. Den eksisterende adgangsvej benyttes.

Beskrivelse af nye adgangsveje til indvindingsområdet herunder placering og bredde

Foreligger tilladelse efter vejlovgivningen: *

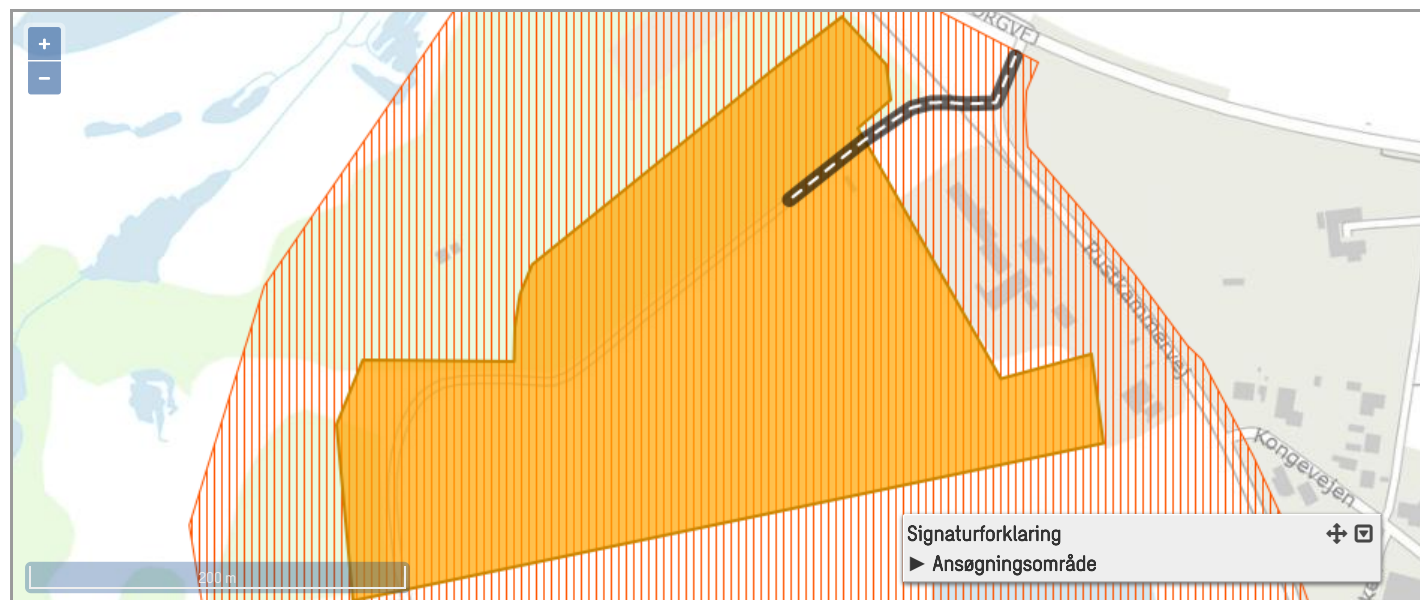
Ja Nej

Tilladelse - periode start:

Tilladelse - periode slut:

Undersøgelser

Der er ikke lavet råstofundersøgelser på det areal der søges udvides med. Graveskæret til den sydøst for liggende grusgrav vurderes at være tilstrækkelig dokumentation for at forekomsten fortsætter mod NV. På matrikel 10bk er tidligere udført tre prøveboringer som dokumenterede grus og sten, SE-tal 30-63% Stenprocent vurderedes til ca. 85% > 4 mm.

Råstoffets art *

☒ Muld	☐ Mergel	☐ Råjord og fyldjord	☐ Kalk og kridt	☒ Sand, Grus og sten
☐ Flint	☐ Kvartssand	☐ Kiselgur	☐ Granit	☐ Tørv og sphagnum
☐ Ler	☐ Brunkul	☐ Plastisk ler og bentonit	☐ Sandsten	☐ Kaolin
☐ Skifer	☐ Ildfast Ler	☐ Klæg	☐ Moler	☐ Kalksten
☐ Andet				

På tænkt anvendelse af indvundne råstoffer

Sand, grus og sten

Anlægs- og vejmaterialer

- Grus og sandfyld m.v.
- Bundsikringsmaterialer, jf. DS 401
- Stabilgrus, jf. DS 401
- Ballastskærver

Asfaltmaterialer

- Stenmel
- Sand 0 - 2 mm
- Sten uknuste
- Sten knuste

Betontilslagsmaterialer

- Betonsand
- Perlesten
- Ærtesten
- Nøddesten
- Singels
- Andre sten
- Mørtelsand
- Støbemix
- Uspecificerede betonmaterialer

Andet

- Andet

Ukendt

- Ukendt anvendelse

Muldlag

Muld tilstede? *

Ja Nej

Muldlagets tykkelse (m) *

1

Overjord

Overjord? *

Ja Nej

Overjordets tykkelse (m) *

1

Koter

Kote for terræn *

Laveste

45

Højeste

50

Kote for grundvandsspejl *

Laveste

34

Højeste

35

Oplysninger om den påtænkte indvinding

Planlagt påbegyndelse af indvinding (år) *

2023

Planlagt afslutning af indvinding (år) *

2033

Planlagt maksimal gravedybde (m) *

24

Kote for bunden af gravning (m) *

30

Forventet årlig produktion (m³) *

120.000

Forventet årlig indvinding under grundvandsspejl (m³) *

7.000

Antal lastbiler dagligt

40

Ansøgningsareal (ha)

6,1

Drifttider

For gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg

Mandag - fredag *

07:00

16:00

Lørdag

Fra [f.eks: 07:00]

Til [f.eks: 17:00]

Søndag

Fra [f.eks: 07:00]

Til [f.eks: 17:00]

For udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område

Mandag - fredag *

06:00

17:00

Lørdag

07:00

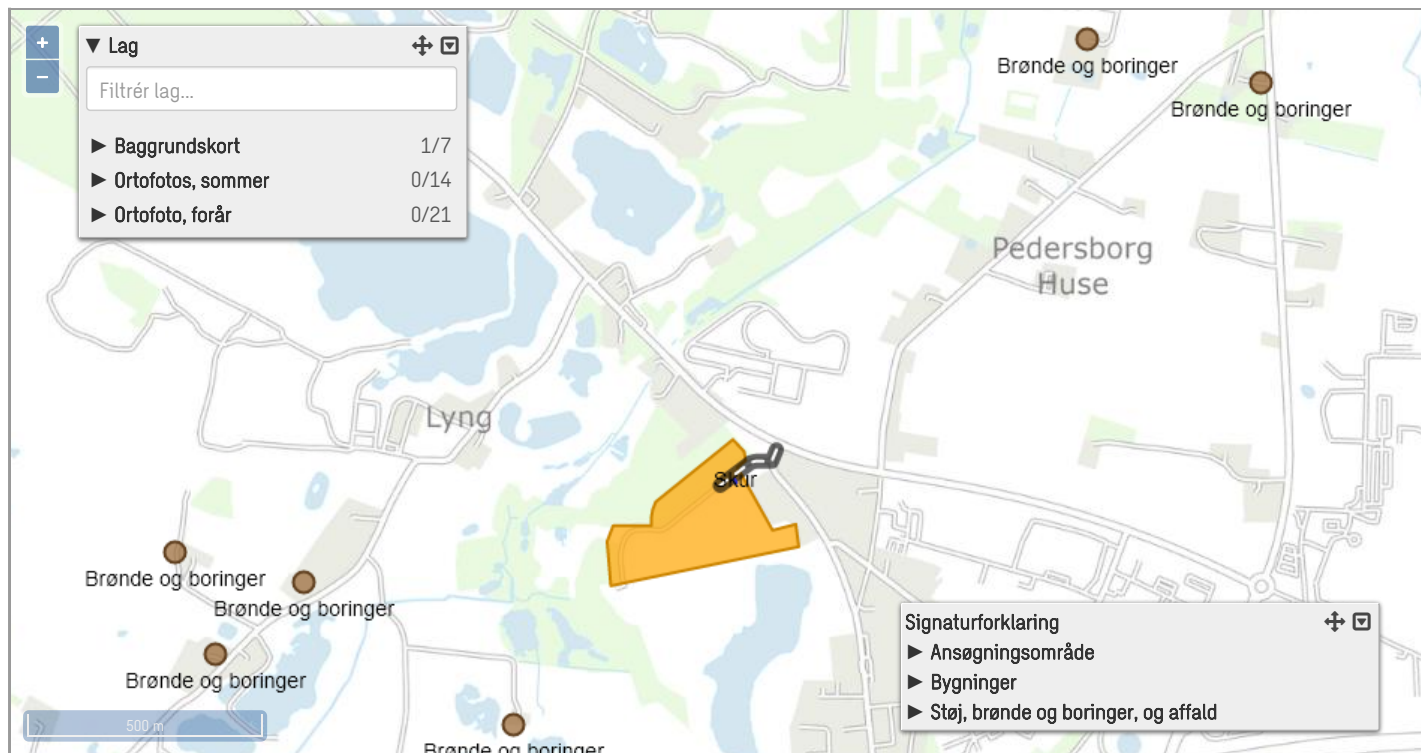
12:00

Søndag

Fra [f.eks: 07:00]

Til [f.eks: 17:00]

Gis oversigt for maskiner, anlæg, brændstoftanke og bygninger

Maskiner og anlæg

Maskintype/anlæg	Mærke	Model	Kildestøj (dBA)	
Andet	CAT	D6T	75	Dozer_Cat D6T.docx
Tørsorteringsanlæg	Power Screen	Chieftain 1700	83	Sorteranlæg_Powerscreen-1700-Chieftain.png
Knuser	Kleman	Klemann-130-EVO2	72	Kegleknuser_Klemann-130-EVO2_Orienterende støjberegning.pdf
Andet	Dumper - Volvo	A30G	72	Dumper_Volvo-A30G.png
Gummiged	Volvo	L150H - L180H	69	Gummiged_Volvo-L150H - L180H.PNG
Hydraulisk gravemaskine	Volvo	EC250DL	70	Gravemaskine_Volvo-EC250DL_der står E og ikke DL.PNG
Vådsorteringsanlæg	TEREX	M 2100 WASHPLANT	91,3	Vådsorterer_TEREX_M-2100.pdf

Brændstoftanke

Tanktype	Kapacitet i Liter	Årstal	Typegodkendelsesnummer	
Mobil brandstoftank	2000		12001	Tank attest 16-17-18-19.pdf

Bygninger

Bygningstype
Skur
Container

Forventet forbrug af drivmidler i transport- og oparbejdningsanlæg

Hydraulikolie årligt forbrug i liter

300

Dieselloleie årligt forventet forbrug i liter

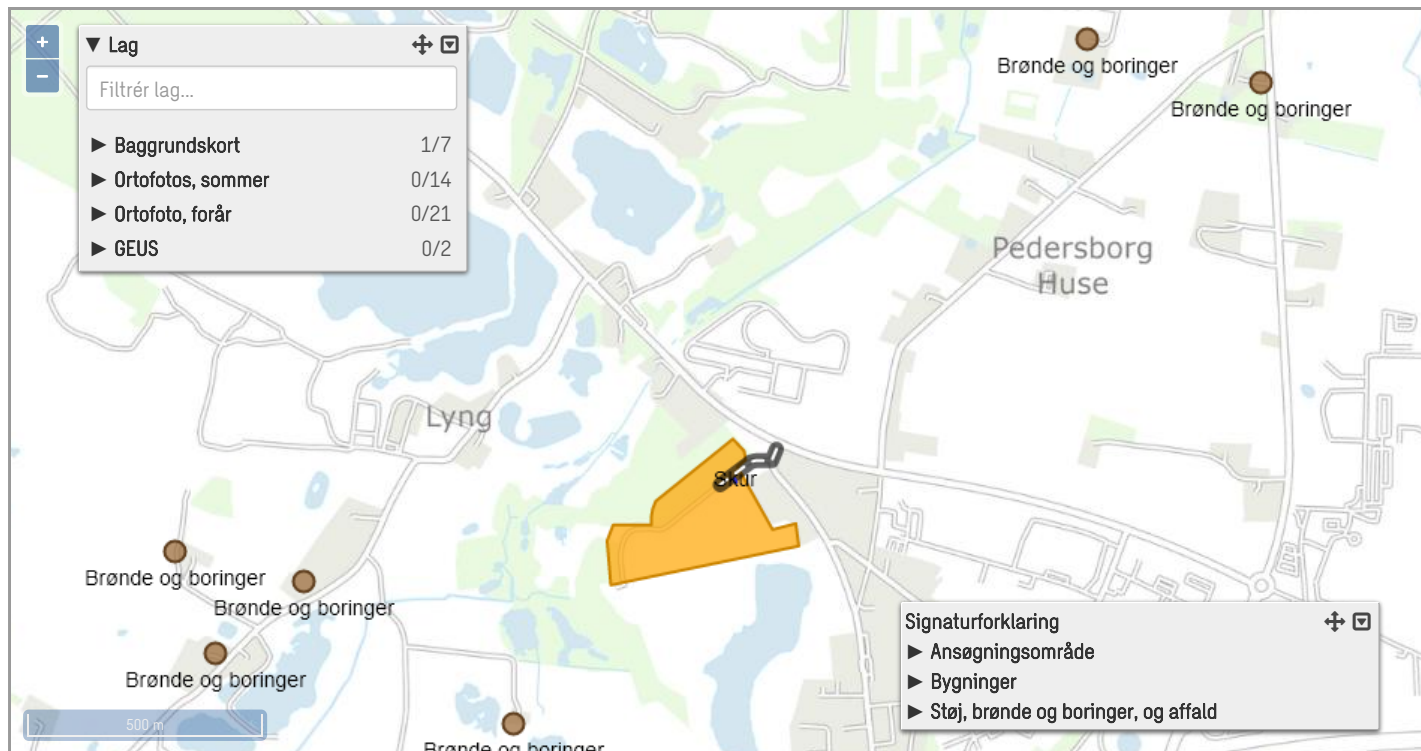
140.000

Støv

Beskriv støvdæmpende foranstaltninger inden for området ved de enkelte anlæg og oplag samt interne adgangsveje *

Der vandes for forebyggelse af støvgener efter behov. Såfremt der opstår støvflugt som belaster omgivelserne væsentligt, vil de støvende aktiviteter blive indstillet og først genoptaget når problemet er afhjulpet.

Gis oversigt for støj, brønde og boringer, og containere

Støj

Angivelse af beregnede værdier for det samlede støjbidrag *

Der vedhæftes støjberegning udarbejdet af Sweco's akustikafdeling.

Beskrivelse af støjdæmpende foranstaltninger for såvel de enkelte særligt støjende anlæg og maskiner *

Se vedhæftede støjberegning.

Vandindvinding og afledning af vand mm.

Skal der bruges vand til oparbejdning? *

Ja Nej

Vand der anvendes til vaskning, vaskesortering, jigging mm. oplyses

Hvor indtages vandet fra *

Gravesø

Vandforbrug pr. time angives i m³ *

140

Vandforbrug pr. døgn angives i m³ *

1.000

Vandindvindingstilladelse efter vandforsyningsloven foreligger? *

Ja Nej

Vandindvindingstilladelse start:

Vandindvindingstilladelse slut:

Beskrivelse af foranstaltninger til nedsivning og/eller bortledning af vaskevand

Der søges om tilladelse til indvinding og recirkulering af op til 1.000 m³ overfladevand pr. døgn fra grusgravsø til grusvask og vanding af vejarealer. Tilladelsen benyttes først i det øjeblik der graves under grundvand. Vandet udledes til samme grusgrav sø som vandet oppumpes fra, efter at have passeret et bundfældningsbassin på 30 x 10 x 3m. Det vil blive sikret, at der ikke vil ske overfladisk afstrømning fra bundfældningsbassinet. Vandbehovet til støvbekæmpelse indtil grundvandsspejlet nås tages fra gravehul som er etableret ved starten af indvindingen.

Tilladelse til nedsivning eller spildevandsudledning efter lov om miljøbeskyttelse

Der er ikke behov for udledning af spildevand.

Skal der bortledes grundvand eller overfladevand fra arealet? *

Ja Nej

Skal der bortledes husspildevand fra arealet? *

Ja Nej

Oplysninger om drikkevandsbrønde og -boringer inden for en afstand af 300m fra det ansøgte areal

For yderligere oplysninger se: [Information om Geus](#)

Affald

Mængde af olieprodukter pr. år i liter *

20

Mængde af kemikalieprodukter pr. år i liter *

0

Mængde af brændbart pr. år i kg *

20

Andet affald pr år i kg *

100

Beskrivelse af andet affald *

Olie på maskiner skiftes og bortskaffes ved abonnementsordning (f.eks. v. Dansk Oliegenbrug Kalundborg). Derudover er der kun være tale om produktion af alm. husholdningsaffald fra mandskabsvogn i forbindelse med driften hvortil der er opstillet containere som bortskaffes efter behov. Mandskabsvogn er påmonteret toilettank som tømmes og bortkøres efter behov.

Hvem afhenter affaldet, jf. ovennævnte affaldstyper *

Der er 600l containere som afhentes af Forlev Vognmandsforretning. Toilettank i mandskabsvogn tømmes af slamsugerfirma.

VVM ansøgning - vedhæft dokument *

Ansøgningskema til VVM jf. VVM-bekendtgørelse *

[Samordningsbekendtgørelsens Bilag 1_vvm ansøgning.pdf](#)

Læs mere: [Information om VVM](#)

Anmeldte rettigheder *

Ja Nej

Påkrævede bilag

Udskrift fra tinglysning: *

[Tinglysningsdokumenter matr. 10bk-4z-10bd.pdf](#)

Læs mere: [Information om tinglysning](#)

Udkast til grave- og efterbehandlingsplan *

[Revideret efterbehandling Sorø Grusgrav_final.pdf](#)

[Graveplan ansøgning_final.pdf](#)

Resume af efterbehandlingsplanen *

Sorø Grusgrav efterbehandles til sø med omkringliggende græsarealer til ekstensiv drift og med skråningsanlæg af varierende hældninger ned mod lavning med søer.

Yderligere oplysninger eller bemærkninger

Der søges om indskiftning - se vedhæftede graveplan.

Uddybende til maskiner: De anførte maskiner i ansøgningen er enten dem som vil være i grusgraven - eller tilsvarende maskiner. De vil ikke alle operere samtidig i grusgraven. Fx vil dozer kun være der ved opstarten af de nye tilføjede areal og ved efterbehandlingen. For sorteringsanlæg gælder at de sjældent, hvis overhovedet, vil være i drift samtidig ligesom. Knuser indlejes tre gange årligt og vil være i drift et par uger ad gangen.

Drikkevandsboringer kan ikke vises på kortet - er i stedet angivet manuelt.

Der er udført støjberegning for projektet - vedhæftes.

[Støjberegning Sorø Grusgrav.pdf](#)

NOTAT

PROJEKT Sorø Grusgrav Støjberegninger til ansøgning om gravetilladelse	UDFÆRDIGET AF Martin Bruun Werner	DATO 22-08-2022
PROJEKTNUMMER 41005579	KVALITETSSIKRET AF Thomas Helmuth Olsen	NOTAT N2.082.22

Indledning

I forbindelse med ansøgning om ny gravetilladelse for Sorø Grusgrav med udvidelse af det eksisterende graveområde, har Sweco's akustikafdeling, Acoustica, foretaget orienterende støjberegninger for grusgraven. Foruden en udvidelse af graveområdet inkluderer støjberegningerne aktiviteter omhandlende harpning af muld, som vil foregå parallelt med råstofindvendingen i grusgravens vestlige ende.

Sorø Grusgrav er placeret på adressen Rustkammervej 83 ca. 2 km nord for Sorø by. Grusgraven ligger i direkte tilknytning til nabomatriklen, hvor der også foretages råstofudgravning. Støjberegningerne er alene udført for Sorø Grusgrav.

For at belyse den støjmæssige påvirkning af omgivelserne ved udvidelse af graveområdet samt aktiviteter omhandlende harpning af muld, er der foretaget støjberegninger for tre fremtidige etaper. Støjberegningerne har til formål at klarlægge, om den samlede støj fra Sorø Grusgrav kan overholde gældende støjvilkår ved omkringliggende boliger.

Støjberegningerne er foretaget dels som punktregninger ved nærmeste beboelse (6 referencepunkter), dels som støjkonturberegninger, som dækker et større område omkring grusgraven.

Baggrund

I den nye gravetilladelse vil der blive søgt om at indvinde 120.000 m³ grus/år. Det samlede graveområde omfatter størstedelen af matrikel 10bk Pedersborg By, Sorø, samt en del af matriklerne 4z og 10bd. De enkelte områder fremgår af Figur 1.

Den gældende gravetilladelse, som løber frem til 01-02-2026, gælder for arealet indenfor den blå ramme. Indenfor den gule stiplede ramme søges om tilladelse til harpning af muld, mens den grønne ramme omfatter det nye graveområde, der lægges ind under Sorø Grusgrav. Det samlede areal (blå + grøn polygon) udgør ca. 5,9 ha.

Ved udgravning af det nye graveområde (grøn polygon) graves der fra syd mod nord gennem matrikelskellet. Gravefronten mod nord er omkring 10 m høj.

Sortéranlægget, der benyttes til harpning af muld, er et mobilt anlæg, der deles med råstofindvindingsaktiviteten, så det flyttes til arealet efter behov. Der er således ikke ekstra materiel forbundet med aktiviteter omhandlende harpning af muld.

Figur 1 – Graveområder for Sorø Grusgrav. Blå polygon: graveområde i gældende gravetilladelse. Grøn Polygon: udvidet graveområde. Gul polygon: område for harpning af muld.

Etaper

Da den eksterne støj fra grusgraven er en dynamisk størrelse, der i høj grad afhænger af grusgravens udformning samt støjklidernes placering på graveområdet, er der valgt at foretage støjberegninger for tre forskellige etaper. Inddelingen af etaper, herunder placeringen af sorteringsanlæg og knuseranlæg, er oplyst af Dansk Miljø & Genbrug. Graveområder for de enkelte etaper fremgår af Figur 2.

Figur 2 – Forventet graveplan inddelt i etaper.

- Etape I** : Området er allerede udgravet. Der henstår kun at grave under grundvand på en del af arealet (etape IV).
- Etape II** : Igangværende graveområde samt område med harpning af muld (gul markering).
- Etape III** : Område der vil blive åbnet op fra syd ved udvidelse af grave-tilladelse.
- Etape IV** : Færdiggravning af område, hvor der graves under grundvand på del af arealet.

Støjberegningerne foretages for etape 2-4.

Beregningsforudsætninger

De primære støjkloder, der bidrager til støjbelastningen i omgivelserne, er angivet i Tabel 1. Støjkloderne lydeffekt er bestemt på baggrund af leverandørdata leveret af Dansk Miljø & Genbrug samt erfaringsdata fra Sweco's eget støjklodekatalog.

Kilde	Mærke / model (eller tilsvarende)	Kildestyrke LwA [dB]	Driftstid	Kildehøjde [m]
1 x Sortéranlæg	Maskin Mekano Ls1203	108	100 %	3,0
1 x Knuseanlæg	Klemann 130 EVO2	113	100 %	3,0
2 x Gummihjulslæsser	Volvo 180H	105	100 %	2,0
1 x Dozer	Cat D6	111	50 %	2,0
1 x Dumper	Volvo A40	105	50 %	2,0
Lastbiler	-	101	40 stk./dag	1,5

Tabel 1 – Driftsforudsætninger.

Knuseanlæg forventes ikke at være i drift hver dag, men anvendes i perioder af en uges varighed og ca. 4 gange årligt. Dozer og/eller dumper lejes lejlighedsvis.

Gravemaskiner, transport- og oparbejdningsanlæg vil køre i fuld drift på hverdage (mandag – fredag) i tidsrummet kl. 7-16.

Udlevering og læsning, herunder kørsel indenfor virksomhedens område, vil foregå mellem kl. 6-17 på hverdage (mandag – fredag) og lørdage mellem kl. 8-14.

Det bemærkes, at alle maskiner aldrig kommer til at køre samtidig, da det bliver de samme to medarbejdere, der skal betjene dem alle. På den baggrund er der valgt at betragte et 'worst-case' scenarie, hvor sortéranlæg og knuseanlæg er i 100% drift i dagperioden kl. 7-16, samtidigt med at der anvendes én gummihjulslæsser, én dozer, og der ankommer 30 lastbiler.

I natperioden, dvs. kl. 6-7 om morgenen, anvendes én gummihjulslæsser, og der ankommer op til 10 lastbiler.

De stationære kilder (sortéranlæg og knuseanlæg) er modelleret som punktkilder jf. Figur 2, mens de mobile støjkloder (gummihjulslæsser og dozer) er modelleret som arealkilder på et større arbejdsområde for at tilgodese, at det er bevægelige kilder. Kilderne placering fremgår desuden af Bilag 1.

I støjberegningerne er det antaget, at der for etape II graves fra det eksisterende terræn, mens der for etape III og IV graves fra kote 40, svarende til at gravefronten er ca. 10 m høj.

Beregningsmetode

Støjberegningerne er foretaget i henhold til metoderne beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 "*Beregning af ekstern støj fra virksomheder*".

Støjens udbredelse er beregnet under anvendelse af beregningsværktøjet SoundPLAN ver. 8.2 update 17-12-2020.

Beregningen tager hensyn til alle faktorer, der påvirker lydens udbredelse, herunder reflektioner, afskærmende genstande (f.eks. bygninger), terrænets karakter m.v. Endvidere indgår støjklidernes driftstider. Summen af de beregnede støjbidrag fra hver enkelt støjkilde svarer til den samlede støj fra grusgraven under de givne forudsætninger.

Beregningerne er foretaget dels som en punktberegning i udvalgte referencepunkter, dels som Grid-beregninger (støjkonturer) med en opløsning på 15x15 m som dækker et større område omkring grusgraven. Beregningshøjden er 1.5 m over lokalt terræn.

Da det beregningsmæssigt er vanskeligt at vurdere forekomsten af hørbare toner/impulser i støjen ved nærmeste naboer omkring grusgraven, er der valgt ikke at anvende et +5 dB genetillæg ved beregning af støjbelastningen, L_r .

Terrænet omkring grusgraven er primært porøst i form af græs, mark og skov.

De topografiske forhold af grusgraven og omgivelserne er baseret på Danmarks Højdemodel (DHM) hentet fra Kortforsyningen.

Støjdæmpende tiltag

For at sikre, at støjbelastningen ikke overskrider grænseværdierne ved nærmeste beboelse, er det nødvendigt at etablere jordvolde på udvalgte lokationer.

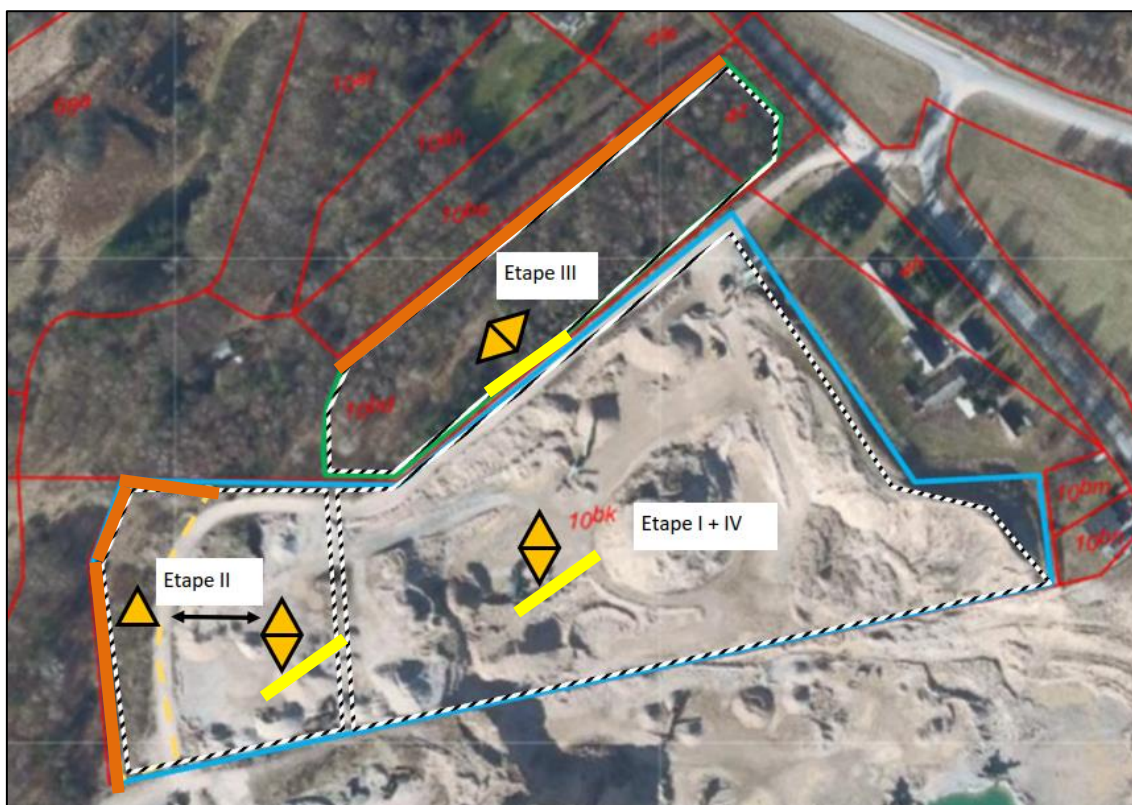
Jordvoldene, som er markeret med orange linjer på Figur 3, skal være 5 m høje ift. lokalt terræn og skærmer for støjen i nordlig og vestlig retning.

Desuden placeres sortéranlæg og kegleknuser altid i bunden af grusgraven og så tæt på gravefronten som muligt. Gravefronten vil således have en afskærmende virkning.

I takt med at der bliver udgravet, vil det desuden være nødvendigt med lokal afskærmning umiddelbart syd for sortéranlæg og knuseranlæg, da anlæggene ellers kan give anledning til overskridelser af støjgrænserne syd for grusgraven.

Den lokale afskærmning kan opnås ved at placere anlæggene taktisk ift. det eksisterende terræn. Alternativt etableres lokale jordvolde med en højde på 5 m.

I nærværende støjberegninger er anvendt lokale jordvolde, og placeringen er illustreret med gule linjer på nedenstående figur.

Figur 3 – Placering af jordvolde.

Resultater

På grundlag af nærværende undersøgelse er der foretaget beregninger af støjniveauet ved 6 referencepunkter omkring grusgraven. Referencepunkternes placering er vist i Bilag 1, svarende til 10 m foran boligen i retning mod graveområdet. På adressen Rustkammervej 83 (R2) er der valgt at placere referencepunktet ved selve boligen, dvs. referencepunktet er delvist afskærmet af diverse ubeboede bygninger (lager, landbrug).

Hovedresultaterne af støjberegningerne er sammenfattet i Tabel 2-4. Støjberegningerne er foretaget for hver af de tre etaper i henholdsvis dagperioden, hvor grusgraven er i fuld drift, og i natperioden (afgrænset til hverdage kl. 6-7), hvor der kun forekommer udlevering og læsning. De støjdæmpende tiltag, som er nødvendige for at overholde vejledende støjgrænser, er inkluderet i beregningsgrundlaget.

De beregnede støjniveauer er frit-felts værdier og kan direkte sammenlignes med grænseværdierne.

Resultaterne angives som henholdsvis det energiekvivalente støjniveau, L_{Aeq} , og som støjbelastningen, der er det energiekvivalente, A-vægtede korrigerede lydtrykniveau, L_r , i dB re 20 μ Pa. Støjbelastningen, L_r , svarer til L_{Aeq} niveauet (afrundet) idet der beregningsmæssigt ikke er givet tillæg for toner eller impulser.

Støjberegningerne er foretaget ved nærmeste mest støjbelastede boliger. For boligen på Rustkammervej 83 (R2), som bebos af en af grusgravens medejere, er støjgrænserne fastsat efter områdetype 3 "blandet bolig og erhverv" jf. Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984. For de resterende boliger, som iht. kommuneplanrammerne ligger i eller op til et boligområde, er støjgrænserne fastsat efter områdetype 5 "boligområde med åben lav boligbebyggelse".

Referencepunkt	Tidsrum	Samlet niveau L_{Aeq} [dB]	Støjbelastning L_r [dB]	Støjgrænse [dB]
R1 Rustkammervej 81	Dagperioden (kl. 07-18)	31,9	32	45
	Natperioden (kl. 22-07)	30,4	30	35
R2 Rustkammervej 83	Dagperioden (kl. 07-18)	45,6	46	55
	Natperioden (kl. 22-07)	37,9	38	40
R3 Kalundborgvej 87	Dagperioden (kl. 07-18)	44,5	45	45
	Natperioden (kl. 22-07)	33,8	34	35
R4 Løngvej 3	Dagperioden (kl. 07-18)	41,7	42	45
	Natperioden (kl. 22-07)	29,9	30	35
R5 Løngvej 5	Dagperioden (kl. 07-18)	37,8	38	45
	Natperioden (kl. 22-07)	29,5	30	35
R6 Rustkammervej 71	Dagperioden (kl. 07-18)	41,4	41	45
	Natperioden (kl. 22-07)	32,1	32	35

Tabel 2 - Beregningsresultater for støjbelastningen for Etape II.

Referencepunkt	Tidsrum	Samlet niveau L _{Aeq} [dB]	Støjbelastning L _r [dB]	Støjgrænse [dB]
R1 Rustkammervej 81	Dagperioden (kl. 07-18)	38,0	38	45
	Natperioden (kl. 22-07)	32,1	32	35
R2 Rustkammervej 83	Dagperioden (kl. 07-18)	44,8	45	55
	Natperioden (kl. 22-07)	38,1	38	40
R3 Kalundborgvej 87	Dagperioden (kl. 07-18)	45,0	45	45
	Natperioden (kl. 22-07)	34,9	35	35
R4 Løngvej 3	Dagperioden (kl. 07-18)	30,1	30	45
	Natperioden (kl. 22-07)	20,6	21	35
R5 Løngvej 5	Dagperioden (kl. 07-18)	28,8	29	45
	Natperioden (kl. 22-07)	21,1	21	35
R6 Rustkammervej 71	Dagperioden (kl. 07-18)	41,9	42	45
	Natperioden (kl. 22-07)	34,8	35	35

Table 3 - Beregningsresultater for støjbelastningen for Etape III.

Referencepunkt	Tidsrum	Samlet niveau L _{Aeq} [dB]	Støjbelastning L _r [dB]	Støjgrænse [dB]
R1 Rustkammervej 81	Dagperioden (kl. 07-18)	37,0	37	45
	Natperioden (kl. 22-07)	31,3	31	35
R2 Rustkammervej 83	Dagperioden (kl. 07-18)	44,3	44	55
	Natperioden (kl. 22-07)	38,4	38	40
R3 Kalundborgvej 87	Dagperioden (kl. 07-18)	41,5	42	45
	Natperioden (kl. 22-07)	32,5	33	35
R4 Løngvej 3	Dagperioden (kl. 07-18)	34,0	34	45
	Natperioden (kl. 22-07)	25,2	25	35
R5 Løngvej 5	Dagperioden (kl. 07-18)	33,1	33	45
	Natperioden (kl. 22-07)	24,6	25	35
R6 Rustkammervej 71	Dagperioden (kl. 07-18)	44,3	44	45
	Natperioden (kl. 22-07)	31,7	32	35

Table 4 - Beregningsresultater for støjbelastningen for Etape IV.

Støjbelastningen i dagperioden kl. 07-18 er beregnet for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer, mens støjbelastningen i natperioden kl. 22-07 er beregnet for den mest støjbelastede halve time, som i praksis er afgrænset til mellem kl. 6 og 7 på hverdage.

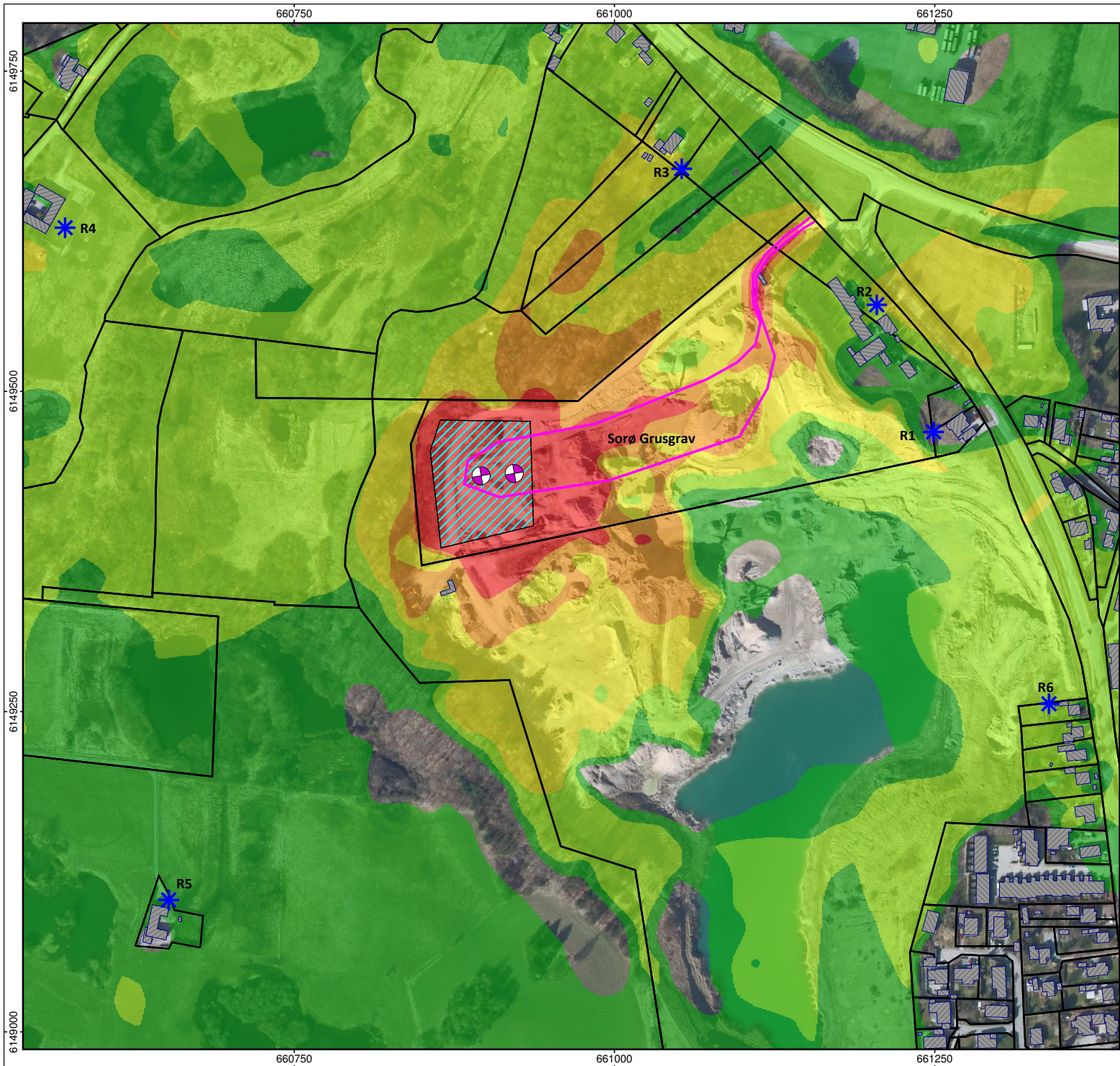
Beregningsresultaterne viser, at støjbelastningen er under støjgrænserne i samtlige referencepunkter og for alle tre etaper. Da der er tale om fremtidige støjforhold, tages usikkerheden ikke i betragtning, når de beregnede støjniveauer sammenholdes med støjgrænserne.

Det bemærkes, at ovenstående beregningsresultater kun er gældende for de beskrevne driftsforudsætninger og støjdæmpende tiltag. Der er således tale om et øjebliksbillede, og støjbelastningen kan variere betydeligt i takt med at grusgraven ændrer udformning.

På baggrund af støjberegningerne vurderes harpning af muld (etape II) ikke at give anledning til en øget støjgene i omgivelserne. Det skyldes hovedsageligt, at det er samme sortéranlæg der benyttes, og der er således ikke ekstra materiel forbundet med aktiviteter omhandlende harpning af muld.

Støjkort, som med farver angiver det beregnede støjniveau for de tre etaper, fremgår af Bilag 1. Det bemærkes, at støjkonturer fremkommer ved interpolation mellem beregningsresultater for diskrete punkter, der ligger i et grid på 15x15 m. Konturerne er således kun orienterende. Det er punktberegningerne, der definerer støjbelastningen.

Bilag 1 - Støjkort (Etape II)

Kunde: Dansk Miljø & Genbrug
 Projekt: Sorø Grusgrav

Støjkort for Etape II (dag)

Støjberegningerne er gældende for dagperioden.

Støjberegningen er foretaget 1,5 m over terræn.

Projektsvarlig: Martin Werner
 Dato: 22-08-2022
 Beregnet med SoundPLAN 8.2, Update 17-12-2020

Støjniveau LAeq i dB(A)

35 <	<= 35
40 <	<= 40
45 <	<= 45
50 <	<= 50
55 <	<= 55

Signaturforklaring

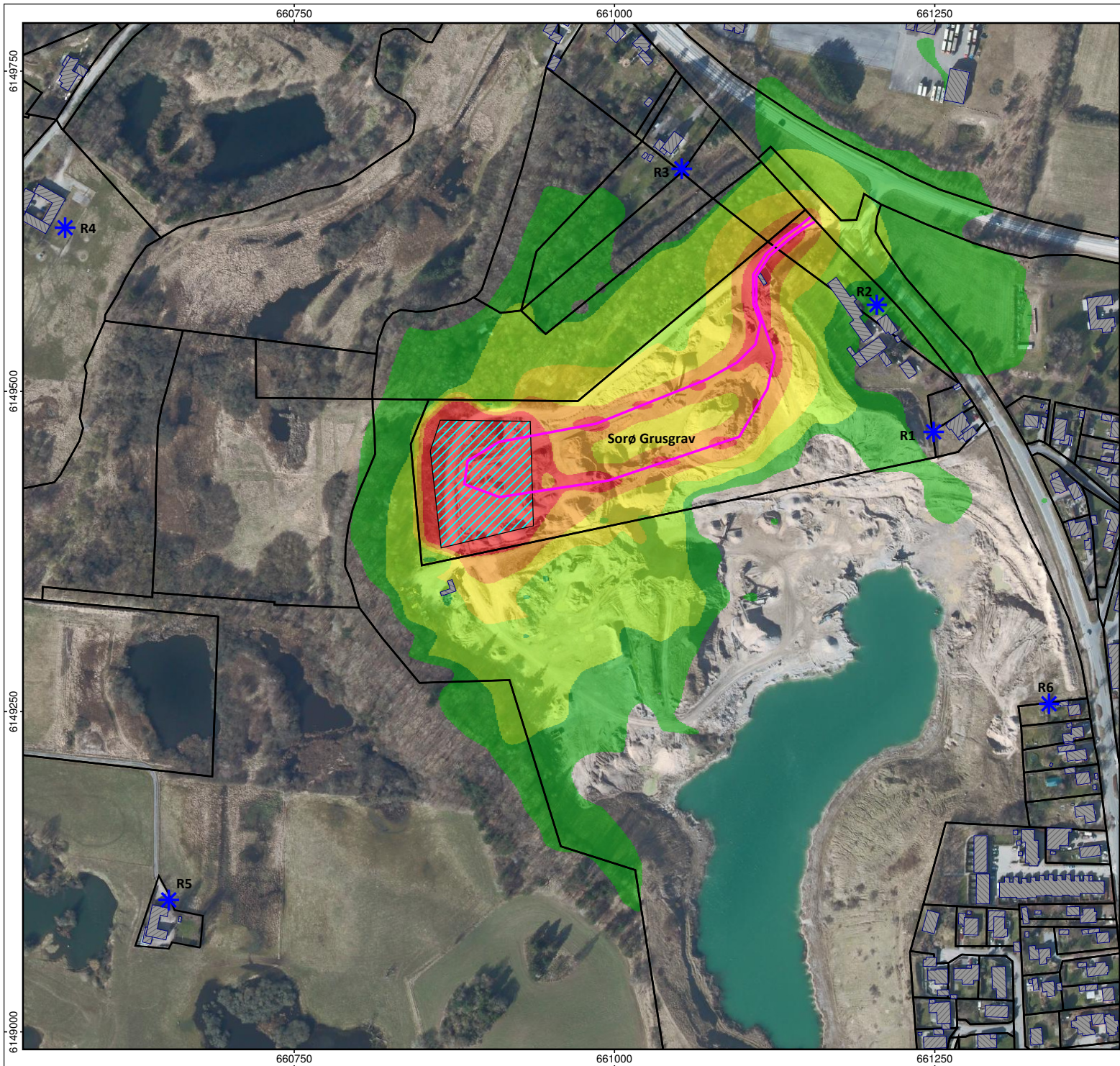
	Bygning
	Beregningspunkt
	Sortér- og knuseanlæg
	Gummiged og dozer
	Lastbiler
	Matrikel

Målestoksforhold 1:3000

Bilag 1 - Støjkort (Etape II)

Kunde: Dansk Miljø & Genbrug
 Projekt: Sorø Grusgrav

Støjkort for Etape II (nat)

Støjberegningerne er gældende for natperioden.

Støjberegningen er foretaget 1,5 m over terræn.

Projektansvarlig: Martin Werner
 Dato: 22-08-2022
 Beregnet med SoundPLAN 8.2, Update 17-12-2020

Støjniveau LAeq i dB(A)

35 <	<= 35
40 <	<= 40
45 <	<= 45
50 <	<= 50
55 <	<= 55

Signaturforklaring

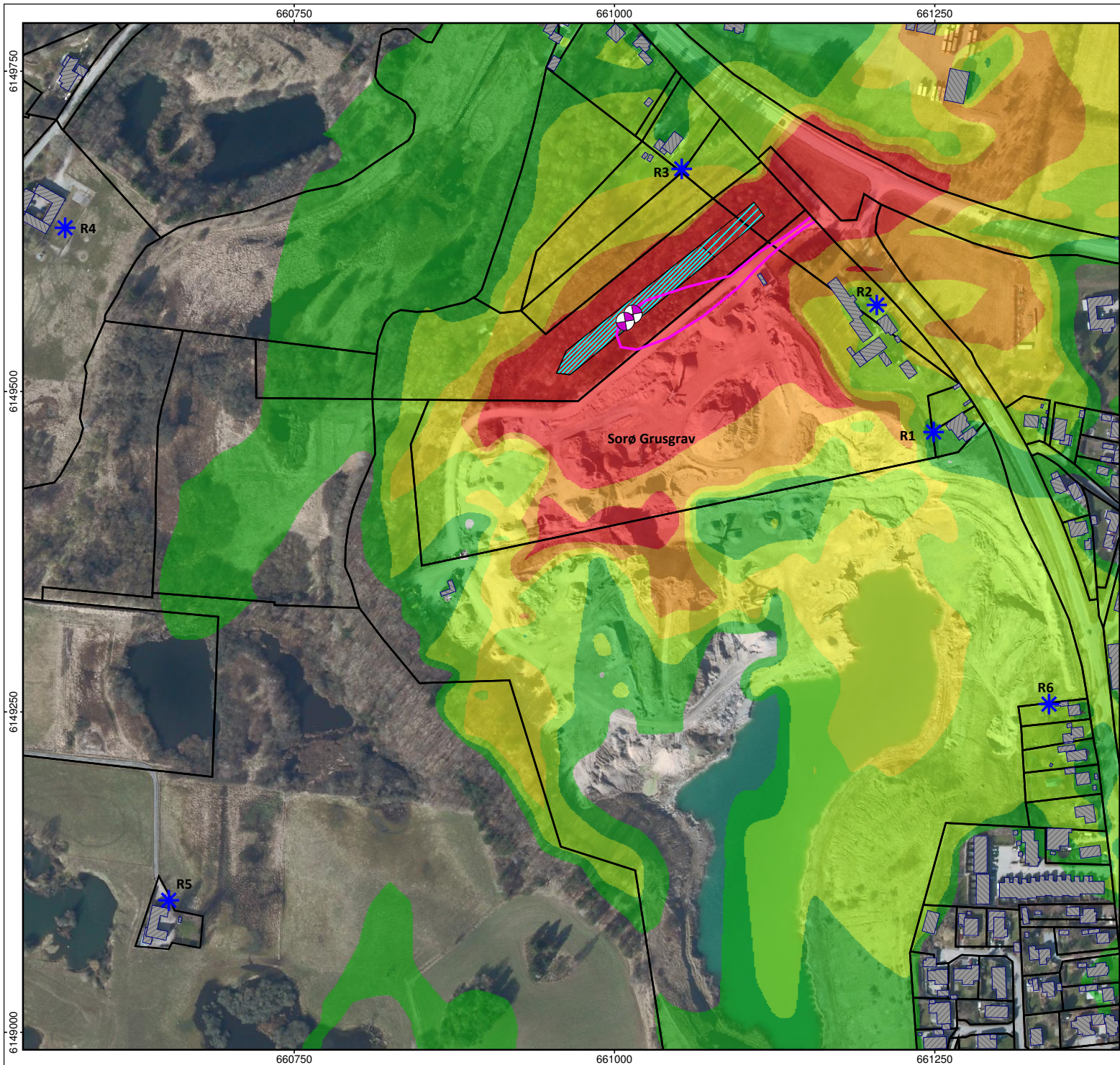
- Bygning
- Beregningspunkt
- Gummiged
- Lastbiler
- Matrikel

Målestoksforhold 1:3000

Bilag 1 - Støj kort (Etape III)

Kunde: Dansk Miljø & Genbrug
 Projekt: Sorø Grusgrav

Støj kort for Etape III (dag)

Støjberegningerne er gældende for dagperioden.

Støjberegningen er foretaget 1,5 m over terræn.

Projektansvarlig: Martin Werner
 Dato: 22-08-2022
 Beregnet med SoundPLAN 8.2, Update 17-12-2020

Støjniveau LAeq i dB(A)

35 <	<= 35
40 <	<= 40
45 <	<= 45
50 <	<= 50
55 <	<= 55

Signaturforklaring

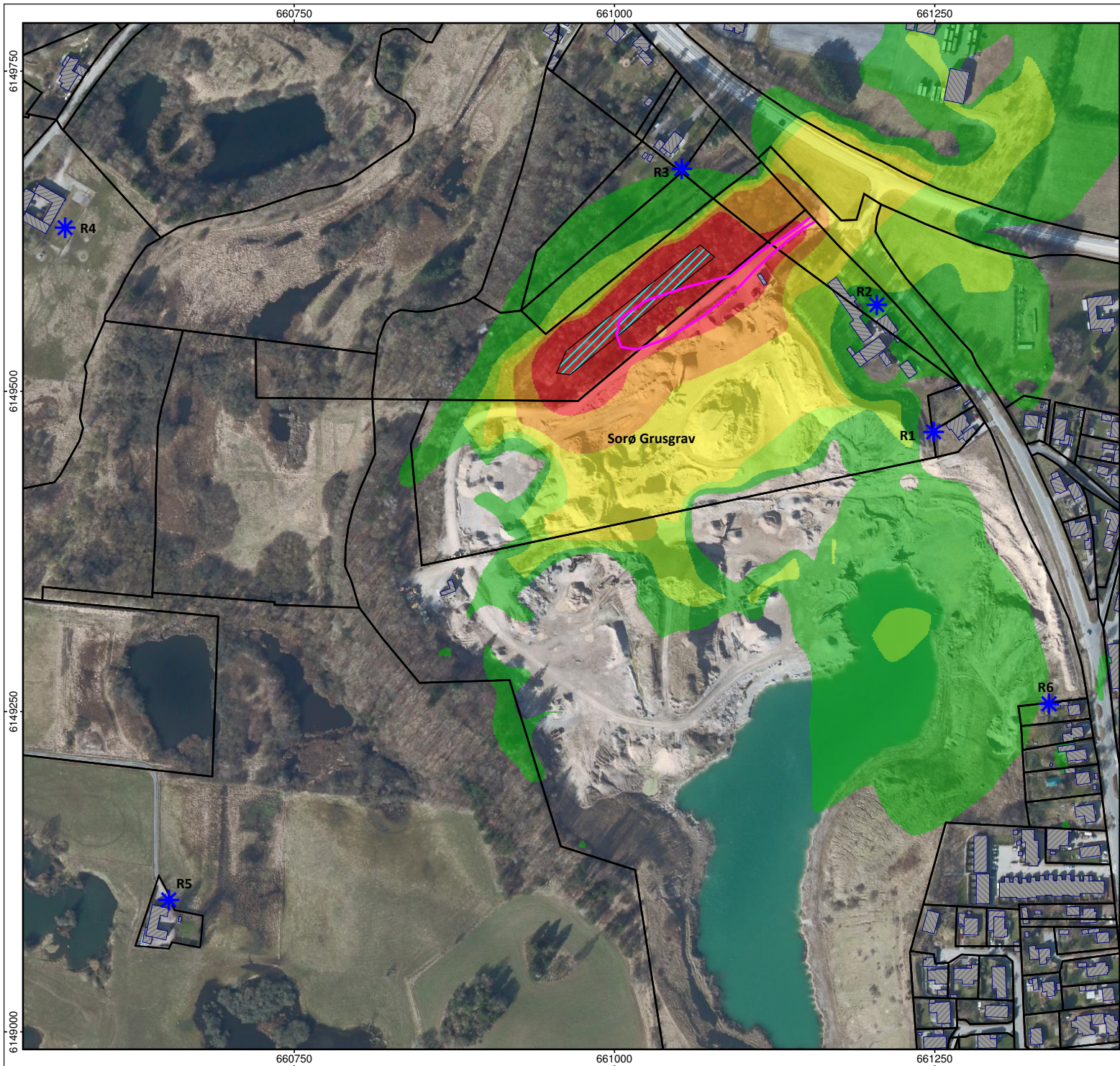
	Bygning
	Beregningspunkt
	Sortér- og knuseanlæg
	Gummiged og dozer
	Lastbiler
	Matrikel

Målestoksforhold 1:3000

Bilag 1 - Støjkort (Etape III)

Kunde: Dansk Miljø & Genbrug
 Projekt: Sorø Grusgrav

Støjkort for Etape III (nat)

Støjberegningerne er gældende for natperioden.

Støjberegningen er foretaget 1,5 m over terræn.

Projektansvarlig: Martin Werner
 Dato: 22-08-2022
 Beregnet med SoundPLAN 8.2, Update 17-12-2020

Støjniveau L_{Aeq} i dB(A)

35 <	<= 35
40 <	<= 40
45 <	<= 45
50 <	<= 50
55 <	<= 55

Signaturforklaring

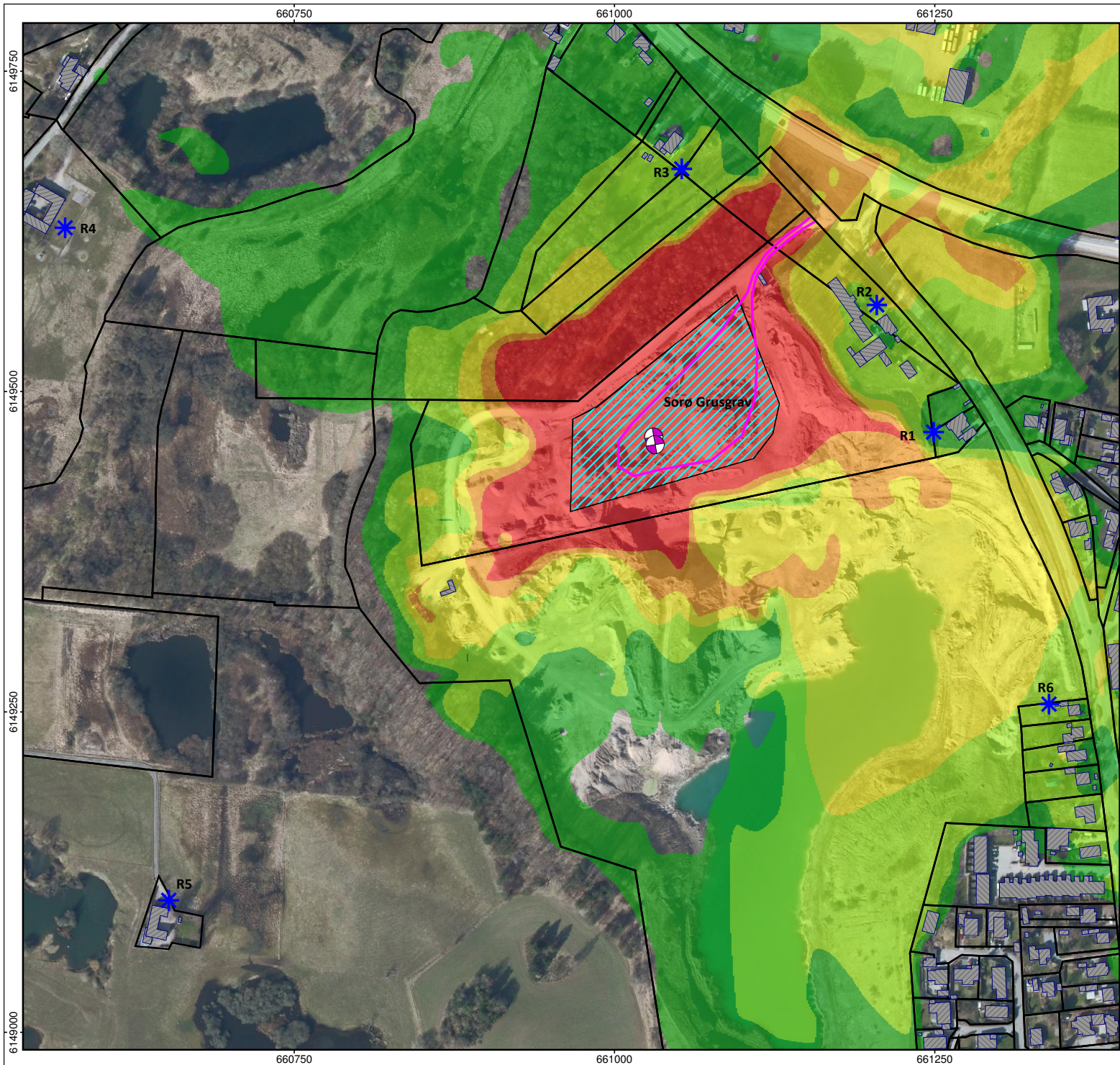
- Bygning
- Beregningspunkt
- Gummiged
- Lastbiler
- Matrikel

Målestoksforhold 1:3000

Bilag 1 - Støjkort (Etape IV)

Kunde: Dansk Miljø & Genbrug
 Projekt: Sorø Grusgrav

Støjkort for Etape IV (dag)

Støjberegningerne er gældende for dagperioden.

Støjberegningen er foretaget 1,5 m over terræn.

Projektansvarlig: Martin Werner
 Dato: 22-08-2022
 Beregnet med SoundPLAN 8.2, Update 17-12-2020

Støjniveau LAeq i dB(A)

35 <	<= 35
40 <	<= 40
45 <	<= 45
50 <	<= 50
55 <	<= 55

Signaturforklaring

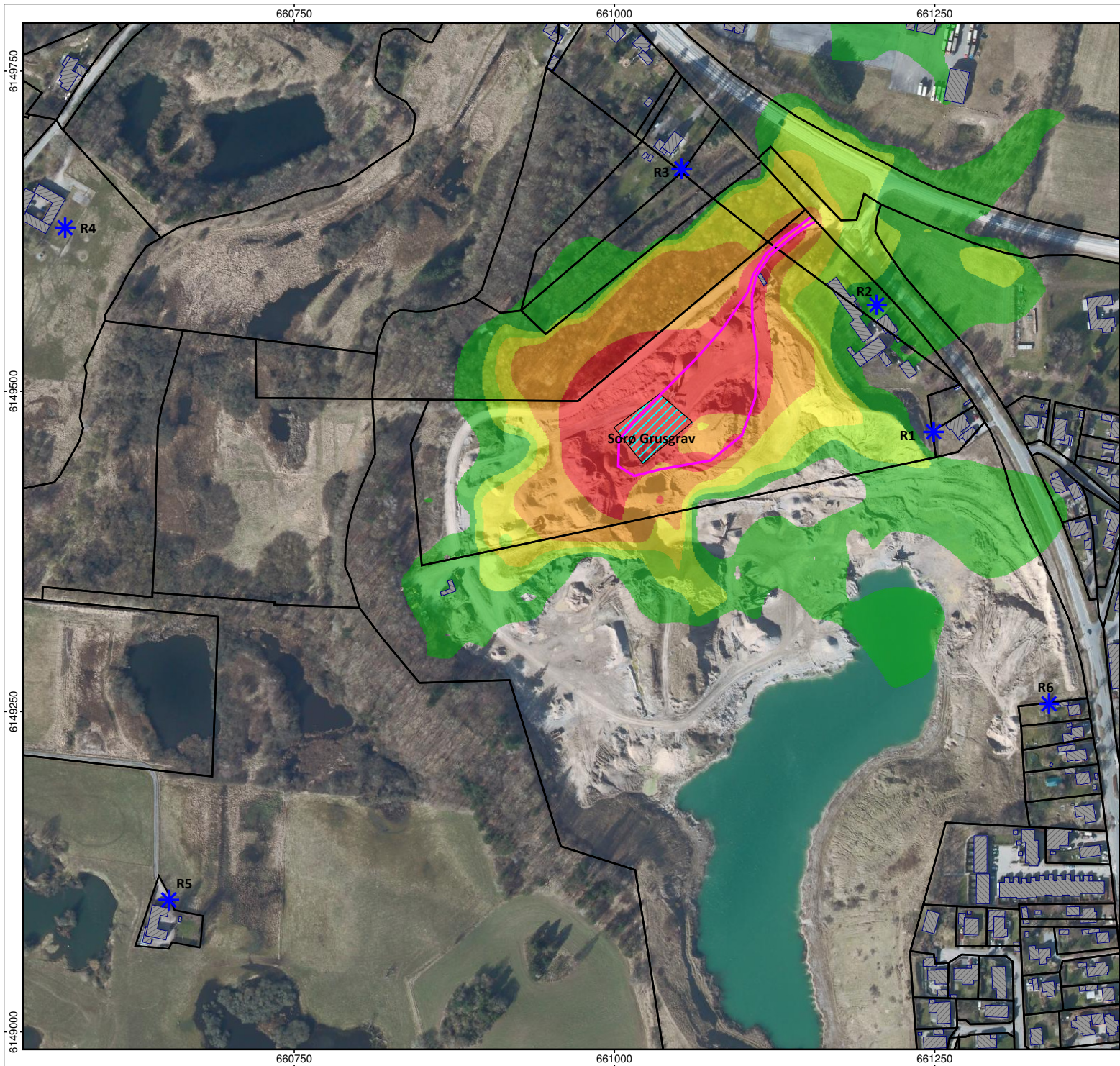
	Bygning
	Beregningspunkt
	Sortér- og knuseanlæg
	Gummiger og dozer
	Lastbiler
	Matrikel

Målestoksforhold 1:3000

Bilag 1 - Støjkort (Etape IV)

Kunde: Dansk Miljø & Genbrug
Projekt: Sorø Grusgrav

Støjkort for Etape IV (nat)

Støjberegningerne er gældende for natperioden.
 Støjberegningen er foretaget 1,5 m over terræn.

Projektansvarlig: Martin Werner
 Dato: 22-08-2022
 Beregnet med SoundPLAN 8.2, Update 17-12-2020

Støjniveau LAeq
i dB(A)

35 <	<= 35
40 <	<= 40
45 <	<= 45
50 <	<= 50
55 <	<= 55

Signaturforklaring

- Bygning
- Beregningspunkt
- Gummiged
- Lastbiler
- Matrikel

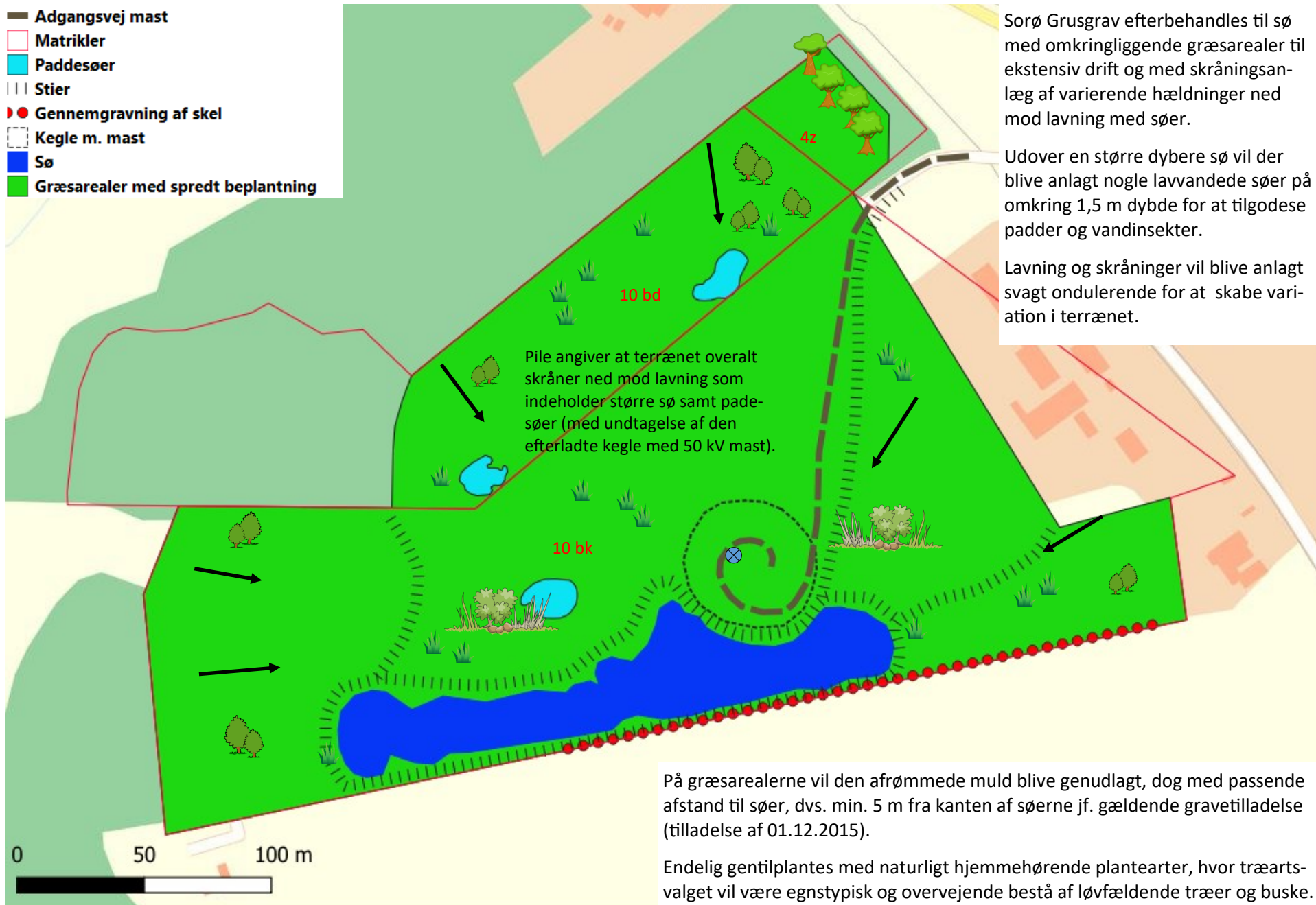
Målestoksforhold 1:3000

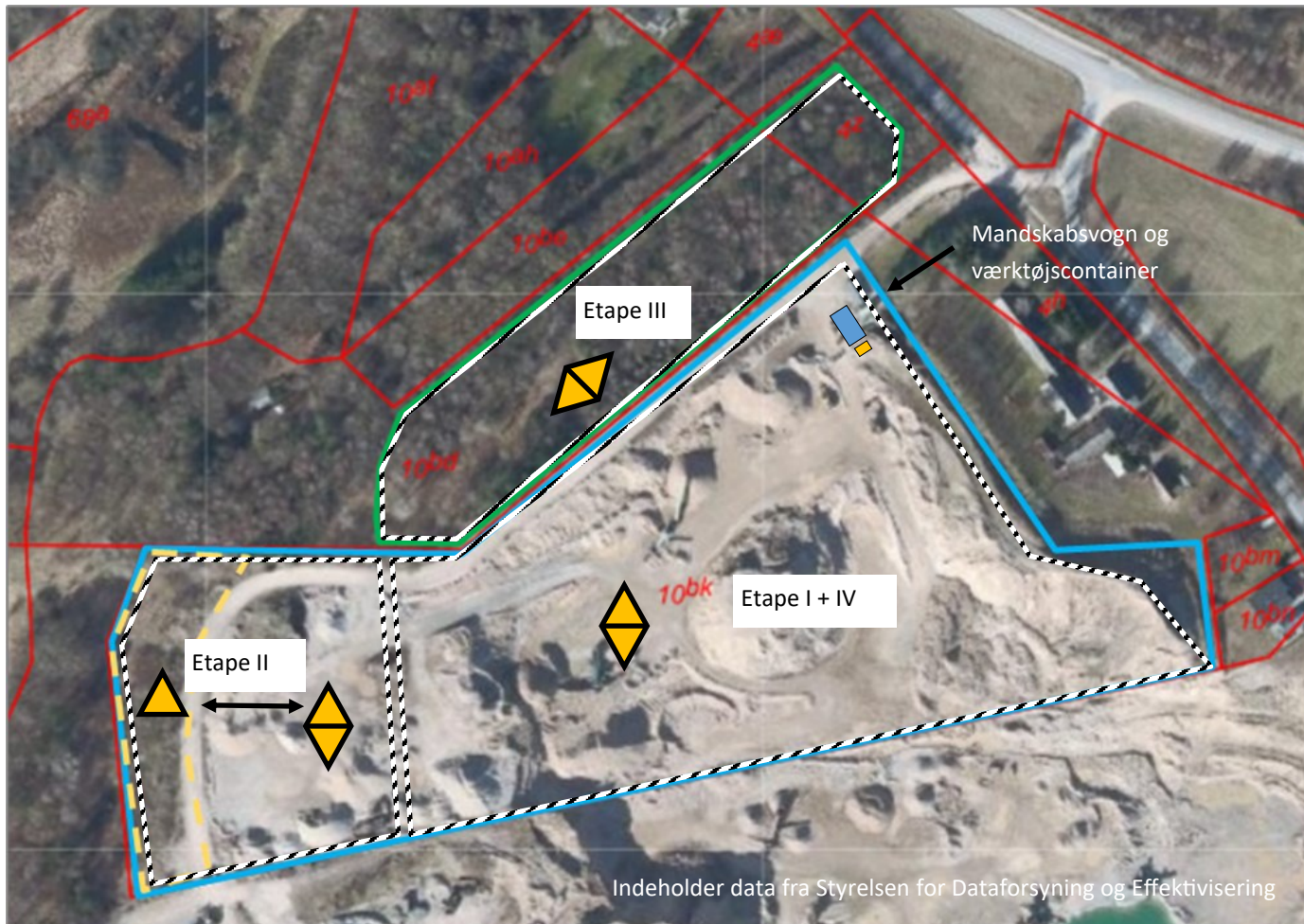
Samlet efterbehandlingsplan for Sorø Grusgrav efter udvidelse mod nord (del af matrikel 10bd og 4z Pedersborg By, Pedersborg)

- Adgangsvej mast
- Matrikler
- Paddesøer
- || Stier
- Gennemgravning af skel
- Kegle m. mast
- Sø
- Græsarealer med spredt beplantning

Graveplan Sorø Grusgrav

Nedenfor vises omtrentlig etapegravning i Sorø Grusgrav samt placering af maskiner, mobile anlæg samt mandskabsvogn mv.

- Etape I: er allerede gravet - der henstår kun at grave under grundvand på en del af arealet (etape IV)
- Etape II: igangværende gravning samt område med harpning af muld (gul markering)
- Etape III: området der vil blive åbnet op fra syd ved udvidelse af gravetilladelse
- Etape IV: færdiggravning af område hvor der graves under grundvand på del af arealet

Placering af sorteringsanlæg og knuseanlæg er vist for hver etape

- Sorteringsanlæg og knuseanlæg
- Sorteringsanlæg

Kort 1. Blå polygon: graveområde i gældende gravetilladelse. Grøn Polygon: udvidet graveområde. Gul polygon: område for harpning af muld—denne tilladelse er endnu ikke opnået, men er medtaget da det stadig er forhåbningen at den går igennem og støjberegninger blev udført medtaget denne aktivitet.

Støjberegningerne (vedlagt ansøgning) angiver hvor der skal støjafskærmes—se også kort 3.

Ansøgning om indskiftning

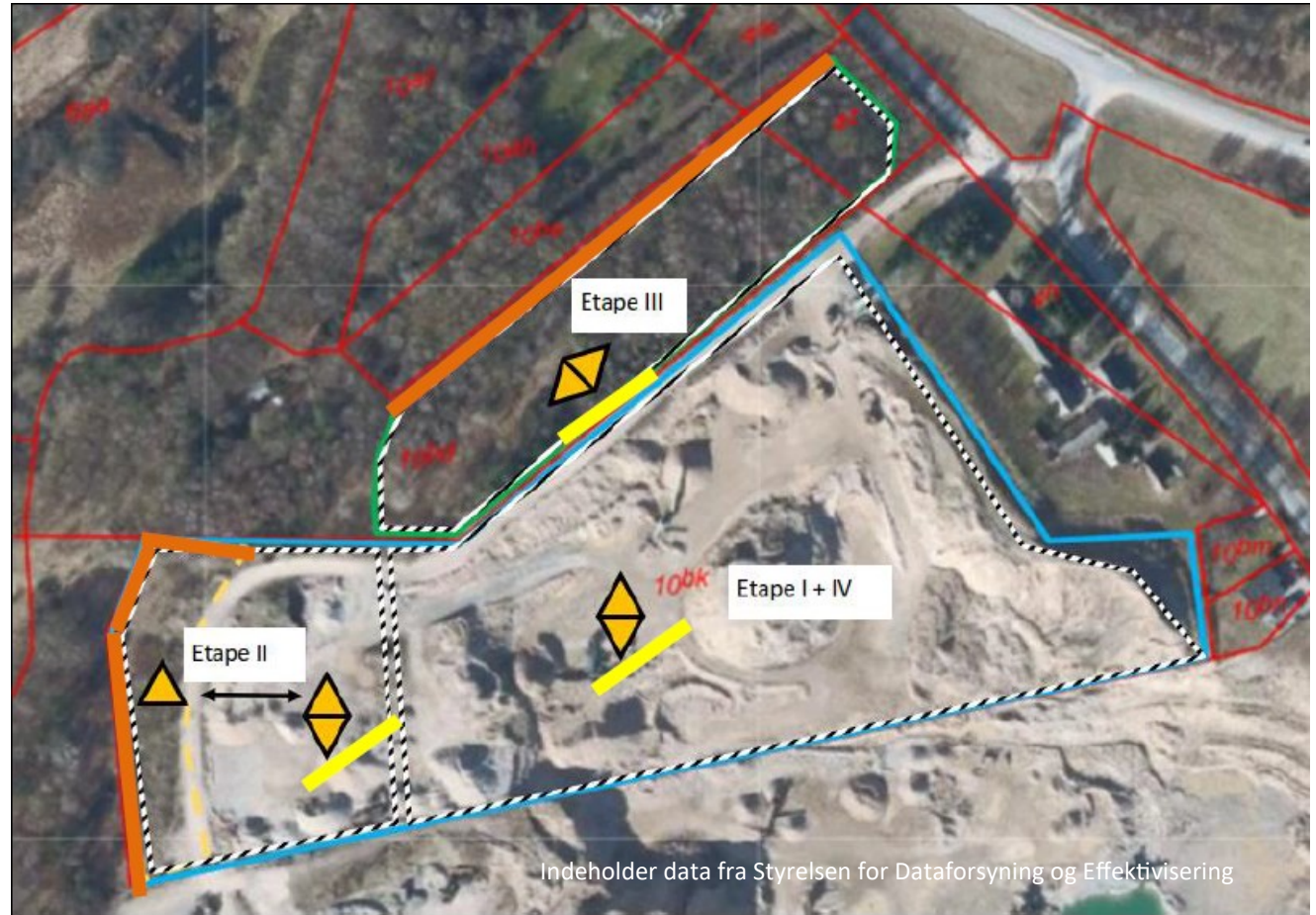
Kort 2. Brun stiplet markering angiver hvor der søges om indskiftning.

Støjdæmpende foranstaltninger

Kort 3. Viser placering af støjdæmpende foranstaltninger på baggrund af støjberegning—se notat vedlagt ansøgning.

Orange støjvolde er vist langs graveområdets afgrænsning mod nord og et stykke mod vest. Gule lokale støjværn er placeret foran sorteringsanlæg og knuseanlæg i takt med at disse flyttes. Støjvolde oplægges af den rømmede muld i 5 m højde.

Bilag 2

VVM-screening af

RÅSTOFINDVINDING

Sorø Grusgrav

Gældende indtil 01.01.2034

VVM-screening af ansøgning
om tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på

Matr.nr. 10bk, 10bd og 4z Pedersborg By, Pedersborg
Rustkammervej 83, 4180 Sorø
Sorø Kommune

Lyng Delområde, Sorø Regionale Graveområde
Dato: 11.12.2023

Oversigt

Rustkammervej 83, 4180 Sorø

Sagsnummer EMN-2020-32345

Ansøger og Indvinder

Navn:	Dansk Miljø og Genbrug ApS		
CVR-nr.:	14407677		
Adresse:	Løngvej 14, 4180 Sorø		
Kontakt:	Daniel Opiola		
Telefon:	25272311	E-mail:	daniel@damilog.dk

Rådgiver

Navn:	Dansk Miljø og Genbrug ApS		
CVR-nr.:	14407677		
Adresse:	Løngvej 14, 4180 Sorø		
Kontakt:	Anette Petersen		
Telefon:	8188 6470	E-mail:	anette@damilog.dk

Ejer, Pedersborg By, Pedersborg matr.nr. 10bd og 4z

Navn:	Kjeld Bjarne Lindebjerg Pedersen og Mette Skafte Pedersen
-------	---

Ejer, Pedersborg By, Pedersborg matr.nr. 10bk og 4h

Navn:	Skafte ApS
Ejer:	Mette Skafte Pedersen
CVR-nr.:	37791504

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	5
1.1	MILJØVURDERING AF KONKRETE PROJEKTER (VVM).....	5
1.2	ANSØGNINGEN	6
1.3	HØRING	6
1.3.1	Partshøring, høring af myndigheder og orientering om udkast til afgørelse	6
2	REGIONENS BEHANDLING AF SAGEN	8
2.1	RÅSTOFPLANEN.....	8
2.2	KOMMUNEPLAN/FINGERPLAN OG LOKALPLANER	8
2.3	OM SCREENINGEN FOR PLIGT TIL MILJØVURDERING - VURDERING AF VIRKNING PÅ MILJØET (VVM)	8
2.4	REGION SJÆLLANDS SAMLEDE VURDERING AF MILJØVURDERINGSPLIGTEN	8
3	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	10
3.1	KLAGEVEJLEDNING.....	10

Bilag

1. VVM-screeningen, Natura 2000- og habitatvurderingen
2. VVM-ansøgningsskema af 22. september 2023
3. Råstofansøgning af 2. oktober 2023
  - a. Støjberegning
  - b. Efterbehandlingsplan
  - c. Graveplan
4. Sorø Kommunes bemærkninger
5. Korrespondance mellem Region Sjælland og Sorø Kommune i Sorø Grusgrav d. 26. juni 2023
6. Høringssvar fra Cerius
7. Høringssvar fra Muesum **Vestsjælland**

1 Afgørelse fra Region Sjælland

1.1 Miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)

Region Sjælland har vurderet, at det ansøgte projekt om tilladelse til en årlig indvinding af 120.000 m³ sand, grus og sten, hvoraf de 7.000 m³ kan indvindes under grundvandsspejlet, ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering (miljøkonsekvensrapport - VVM)¹, inden ansøgningen kan behandles efter råstofloven m.v. tilladelsesarealet er angivet på oversigtskortet på s. 3.

Samtidig har regionen vurderet, at det ansøgte projekt ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt, og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i deres udpegningsgrundlag, samt at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV².

VVM-screeningen, Natura 2000- og habitatvurderingen fremgår af bilag 1.

¹ LBK nr 4 af 03/01/2023. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) § 17, stk. 2, og § 21.

² BEK nr 1098 af 21/08/2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1, § 7, stk. 3, nr. 1, og stk. 13, nr. 1 og § 10, stk. 1.

2 Grundlag for afgørelsen

- VVM-ansøgningsskema af 22. september 2023
- Råstofansøgning af 2. oktober 2023
- Sorø Kommunes bemærkninger og efterfølgende korrespondance med Region Sjælland

2.1 Høring

2.1.1 Partshøring af udkast til screeningsafgørelse, høring af myndigheder og orientering om udkast til afgørelse

Grundlandet for afgørelsen og udkast til VVM-screeningsafgørelse er sendt i høring hos:

- Indvinder og rådgiver: Dansk Miljø og Genbrug ApS
- Ejerne af ejendommen: Kjeld Bjarne Lindebjerg Pedersen, Mette Skafte Pedersen og Skaf-telund ApS
- Sorø Kommune
- Andel Energi
- Museum Vestsjælland
- Ejere og lejere af Buskehuse 8, Filippavej 1-23, Gravenstensvej 1-8, 9A, 9B, 11, 13, 15, 17 og 19, Husrækken 1, 1A, 2-5, 7 og 9, Hyldevej 1, 3, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 30, 32, 34, 36, 38 og 40, Juliesmindevej 12, 14, 18A, 18B, 20, 27 og 29, Kalundborgvej 84, 85, 87, 87A, 88, 89, 91, 93 og 95, Katrinelystvej 18, Kongevejen 1, 2, 2A, 2B, 3, 4, 6-8, 8A, 10, 11 og 12B, Løngvej 3, 5, 7 og 9, Metalvej 2, 4, 15, 21A-C, 25 og 29, Pedersborg Huse 14, 16, 18, 20, 22, 24, 36, 39, 41-45, 45st, 46-58, 60-72, 76 og 80-83, Skolestien 1-3, Vinkelstrædet 2, 4, 6 og 8.

Region Sjælland har vurderet, at ejere og lejere af ejendomme indenfor 300 m af matr.nr. 4z, 10bd, 10 bk og 10ci, Pedersborg By, Pedersborg er parter i sagen. På matr.nr. 10ci ligger Ellingegårdens Grusgrav, og er medtaget da den ligger i direkte forlængelse af Sorø Grusgrav.

2.1.2 Region Sjællands behandling af hørings svar

Region Sjælland har modtaget hørings svar fra Museum Vestsjælland og Cerius. Disse er vedlagt i bilag 6 og. Her ud over har Region Sjælland modtaget henvendelser fra høringsberettigede borgere og Sorø Kommune med opklarende spørgsmål der ikke i denne afgørelse vil blive behandlet yderligere.

Cerius har i sit hørings svar bemærket, at de har et el-anlæg på de ovennævnte matrikler (elmaster) der er sikret ved tinglyste rådighedsservitutter. Omkring disse er der fastlagt en respektafstand jf. ”Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg”, BEK nr. 1112 af den 18/08/2016. Cerius gør opmærksom på, at indhentning af planer for placering af kabler og ledninger er en pligt inden der graves. Information omkring dette kan findes på Cerius’ hjemmeside.

Museum Vestsjælland oplyser at der i området er flere fortidsfund, og at området kan karakteriseres som en del af et interessant kulturhistorisk landskab. Det kan ikke udelukkes at der findes flere ikke-registrerede bopladser, høje, produktionsområder, gravlæggelser og anden aktivitet fra oldtiden i området. Derfor anbefaler museet, at der indskrives vilkår om indhentning af udtalelse jf. museumslovens § 25 forud for muldafrømning.

Region Sjælland bemærker at regionen har været opmærksom på fund i området. Region Sjælland vurderer, at projektet kan gennemføres uden påvirkning af arkæologiske værdier/landskabstræk, da indvindingen skal stoppe hvis sådanne forekommer.

VVM-screeningsafgørelsen er sendt til orientering hos:

- Naturstyrelsen, nst@nst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk og sorø@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen for Sjælland, sjl@sst.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, fbr@fbr.dk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Sydvestsjælland (Slagelse, Sorø, Næstved): sydvest@friluftsradet.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk

3 Regionens behandling af sagen

3.1 Råstofplanen

Gravearealet er beliggende i Lyng Delområde, Sorø Regionale Graveområde, som ifølge Råstofplan 2016 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet.

3.2 Kommuneplan/Fingerplan og lokalplaner

Der er ikke vedtaget eller planlagt lokalplaner for området.

3.3 Om screeningen for pligt til miljøvurdering - Vurdering af Virkning på Miljøet (VVM)

Et råstofprojekt omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 må ikke påbegyndes, før Region Sjælland skriftligt har meddelt bygherren, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 16 (og der herudover er meddelt de øvrige nødvendige tilladelser, herunder tilladelse efter råstofloven).

Region Sjælland skal derfor, jf. miljøvurderingslovens §§ 21 og 22, screene projektet for pligt til miljøvurdering. Her træffer Region Sjælland afgørelse om hvorvidt projektet på grund af dets art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet. Der er i givet fald pligt til miljøvurdering af projektet (miljøkonsekvensrapport - VVM).

Ansøger har udfyldt et ansøgningsskema (bilag 2), som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt projektet er VVM-pligtigt. Derudover foreligger der råstofansøgning (bilag 3) og Sorø Kommunes bemærkning (bilag 4) samt efterfølgende korrespondance herom (bilag 5).

Region Sjælland har på baggrund af bilag 2-5 vurderet, hvorvidt der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

3.4 Region Sjællands samlede vurdering af miljøvurderingspligten

Denne afgørelse omfatter, hvorvidt der skal fortages en miljøvurdering forud for en råstoftilladelse til Dansk Miljø og Genbrug ApS. Det kræver tilladelse efter råstofloven at gennemføre indvindingen af råstoffer, og Region Sjælland vil efterfølgende træffe afgørelse efter råstofloven.

Region Sjælland vurderer, at det ansøgte projekt ikke ønskes placeret i et område, der er sårbar overfor de forventede miljøpåvirkninger ved råstofindvinding. Projektet er kendetegnet ved at være af lokal miljøpåvirkning, dvs. at påvirkningen begrænser sig til det umiddelbare nærområde. Projektet er karakteristisk for denne type af projekter og medfører velkendte påvirkninger, hvorfor Region Sjælland vurderer, at de forventede miljøpåvirkninger kan afværges ved de i ansøgningen samt bilag beskrevne tiltag. Derudover er det muligt og normal praksis at modvirke risiko for påvirkninger ved fastsættelse af passende vilkår i en tilladelse til råstofindvinding. Projektets miljøpåvirkning forventes hverken at være væsentlig enkeltvis eller samlet.

Det er Region Sjællands samlede vurdering, jf. vurderingerne anført i bilag 1, at det ansøgte projekt om udvidelse af indvinding af råstoffer på matr.nr. 10bk, 10bd, 4h og 4z Pedersborg By, Pedersborg,

grundet projektets karakteristika, dimension og placering ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet, hvorfor der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

4 Offentliggørelse og klagevejledning

4.1 Klagevejledning

Screening for pligt til udarbejdelse af en miljøvurdering (VVM) er foretaget efter miljøvurderingslovens § 21.

Afgørelsen vil blive offentliggjort den 11.12.2023 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelsen kan påklages inden fire uger fra den er offentliggjort.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettiget er:

- Enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Miljøministeren.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til rette myndighed. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, sender myndigheden klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

Rettidig klage efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1 har ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen medmindre, Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Der kan klages over retslige spørgsmål.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden seks måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. Miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Bilag 3

Dansk Miljø og Genbrug ApS
Uglehøjvej 2
4700 Næstved

Den 04-04-2024

J.nr. 13.02.01-P19-2-24

Tilladelse til grundvandssænkning og vandindvinding, Sorø Grusgrav, Rustkammervej 83, 4180 Sorø

Dansk Miljø og Genbrug ApS har med ansøgning til Region Sjælland ansøgt om tilladelse til indvinding af 7.000 m³ grus årligt under grundvandsspejlet, samt indvinding af op til 10.000 m³ grundvand årligt til støvbekæmpelse og grusvask i Sorø Grusgrav, Rustkammervej 83, 4180 Sorø, matrikelnr. 10bk, 10bd, 4h og 4z, Pedersborg By, Pedersborg.

Natur og Miljø

Rådhusvej 8

4180 Sorø

T 5787 6000

soroekom@soroe.dk

www.soroe.dk

Afgørelse

Sorø Kommune meddeler jf. vandforsyningslovens § 26 tilladelse til midlertidig grundvandssænkning, som følge af den tilladte råstofindvinding på 7.000 m³ råstoffer årligt under grundvandsspejlet på matrikelnummer 10bk, Pedersborg By, Pedersborg.

Karsten Brunsgaard Rud - karu

T 57876344

karu@soroe.dk

Sorø Kommune meddeler jf. vandforsyningslovens § 20 tilladelse til indvinding af 10.000 m³ grundvand årligt til støvbekæmpelse og grusvask fra en gravesø som etableres når der graves under grundvandsspejlet på matrikelnummer 10bk, Pedersborg By, Pedersborg.

Sorø Kommune meddeler jf. miljøbeskyttelseslovens § 19 stk. 1 og § 28 stk. 1 tilladelse til udledning af vaskevand brugt i vådsorteringsanlæg til gravesøen. Udledningen sker efter gennemløb og klaring i et bundfældningsbassin, hvor der også sker nedsivning.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår.

Gyldighed

1. Tilladelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.
2. Tilladelsen gælder i 10 år og udløber når råstoffilladelsen udløber. Ved bortfald af råstoffilladelsen bortfalder denne tilladelse også.

Tilladelse til midlertidig grundvandssænkning

3. Gravning under grundvandsspejl må ikke give anledning til påvirkning af vandmængderne i nærliggende vandløb, søer eller vådområder.

4. I forbindelse med råstofgravningen er det ikke tilladt at sænke grundvandsstanden ved hjælp af pumpning eller afledning af vand via dræn eller grøft.

Tilladelse til indvinding af overfladevand til støvbekæmpelse og vådsortering

5. Der må indvindes op til 10.000 m³ overfladevand pr. år fra en gravesø, som etableres på matrikelnummer 10bk, Pedersborg By, Pedersborg.
6. Vandindvindingsstedet skal godkendes af Sorø Kommune inden vandindvinding påbegyndes. Efterfølgende flytning af vandindvindingsstedet må kun ske efter aftale med Sorø Kommune.
7. Pumpeydelsen må højst være 100 m³/time og der må højst indvindes 1.000 m³/døgn til grusvask.
8. Vandet må kun anvendes til støvbekæmpelse og grusvask på matrikelnummer 10bk, 10bd, 4h og 4z, Pedersborg By, Pedersborg. Råstofferne der behandles, skal være indvundet på de samme matrikler.
9. Vandforbruget skal måles ved løbende at registrere pumpekapacitet og driftstider for pumpen. Vandforbruget skal opgøres hvert år pr. 31. december og indberettes til Sorø Kommune senest 1. februar det følgende år på den af kommunen anviste måde.
10. Registreringen af vandforbruget skal opbevares i mindst 10 år og på anmodning forevises myndighederne.
11. Bestemmelser om måling og registrering af vandforbruget kan til enhver tid ændres af kommunen.

Tilladelse til udledning og nedsivning af vaskevand brugt i vådsorteringsanlæg

12. Vaskevandet fra grusvaskeanlægget skal udledes til bundfældningsbassin med afløb til gravesøen hvorfra vandet indvindes. Afløbet fra bundfældningsbassinet skal placeres så højt, at der sikres en effektiv bundfældning inden udledning til gravesøen.
13. Der må hverken før, under eller efter vaskeprocessen tilsættes stoffer til vandet.
14. Der må ikke ske overfladisk afstrømning fra bundfældningsbassinet til omkringliggende arealer.
15. Der må ikke ske udledning af vandet fra bundfældningsbassinet gennem dræn eller afvandingsgrøfter til omkringliggende arealer.
16. Bundfældningsbassinet skal dimensioneres og tømmes efter behov, så det tilførte sediment til enhver tid kan nå at bundfælde.

Erstatningsansvar

I medfør af vandforsyningslovens § 28 er den, for hvis regning eller i hvis interesse bortledning m.v. foretages, erstatningspligtig for skader i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

Hjemmel og tilbagekaldelse

Råstofindvinding under grundvandet medfører en midlertidig sænkning af grundvandsspejlet og kræver derfor en tilladelse efter vandforsyningslovens § 26. Tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig at være urigtige eller ændres væsentlig, jf. vandforsyningslovens § 26 stk. 3.

Tilladelse til indvinding af overfladevand meddeles efter § 20 i vandforsyningsloven. Tilladelsen kan ændres eller tilbagekaldes uden erstatning, hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning, eller hvis vilkårene for tilladelsen tilsidesættes, jf. vandforsyningslovens § 34.

Tilladelsen til udledning af vaskevand til gravesø via bundfældningsbassin, hvor der sker nedsivning, meddeles efter § 19 stk. 1 og § 28 stk. 1 i miljøbeskyttelsesloven. Tilladelsen efter § 19 kan til enhver tid og uden erstatning ændres eller tilbagekaldes af hensyn til 1) fare for forurening af vandforsyningsanlæg, 2) gennemførelsen af en ændret spildevandsafledning i overensstemmelse med en spildevandsplan eller 3) miljøbeskyttelsen i øvrigt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 20.

Tilladelsen efter § 28 kan i henhold til § 30 i miljøbeskyttelsesloven ændres, hvis vilkårene anses for utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige i forhold til recipient eller ændringer i renere teknologi på området taler herfor. Eventuelle vilkårsændringer vil i så fald blive varslet og efter høring meddelt som påbud.

Ansøgning

Ansøgningen omfatter indvinding af 120.000 m³ muld, sand, sten og grus årligt på matriklerne 10bk, 10bd, 4h og 4z, Pedersborg By, Pedersborg. Heraf ansøges 7.000 m³ indvundet under grundvandsspejlet på matrikel nr. 10bk, Pedersborg By, Pedersborg.

Der graves råstoffer i det eksisterende graveområde på matrikel 10bk, der vil blive udvidet på matriklerne 10bd, 4h og 4z, som vist i Figur 1. Det samlede råstofindvindingsareal bliver på 5,9 hektar. Området efterbehandles til naturområde.

I området er der planlagt en gravedybde på 24 meter, med kote for bunden af gravning i +30 meter. I ansøgningen oplyses det at grundvandsspejlet ligger i kote +34 meter. Det oplyses i ansøgningen, at der ikke graves under grundvandsspejlet på matrikel 10bd, 4h og 4z.

Der søges om vandindvinding til støvbekæmpelse og grusvask. Vandet vil blive hentet fra gravesøen som etableres i forbindelse med at der graves under grundvandsspejlet på matrikel 10bk. Gravesøen kommer til at indgå i efterbehandlingen til sø. Det årlige behov for vand til støvbekæmpelse og grusvask vurderes at være 10.000 m³, med en maksimal indvinding per døgn på 1.000 m³.

Der søges om tilladelse til recirkulering af op til 1.000 m³ grusvaskevand pr. døgn. Vandet udledes til samme grusgravsø som vandet oppumpes fra, efter at have passeret et bundfældningsbassin, der dimensioneres og vedligeholdes så det sikres, at der ikke vil ske overfladisk afstrømning fra bundfældningsbassinet. I bundfældningsbassinet vil vandet også kunne nedsive.

Figur 1. Kort over graveområder. Blå polygon er nuværende graveområde. Grøn polygon er udvidet graveområde. Gul polygon er område for ansøgt muldharvning.

Geologiske og hydrogeologiske forhold

Graveområdet ligger i udpeget Område med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD), hvor det primære magasin er Sand 3. Ifølge den statslige grundvandskortlægning for området, er der i graveområdet grundvandsdannelse til det primære magasin, der er beskyttet af over 25 meter ler. Indvinding af råstoffer foregår i det helt terrænnære sekundære grundvandsmagasin Sand 1, og der er desuden afgrænset et yderligere sekundært grundvandsmagasin Sand 2.

Potentialekort fra grundvandskortlægningen indikerer, at grundvandsstrømningen i det primære magasin Sand 3 er mod vest, mens grundvandsstrømningen i de sekundære magasiner Sand 1 og Sand 2 overvejende er i nordlig retning mod Lyngbækken.

De tre sandmagasiner er udpeget miljømålsatte terrænnære grundvandsforekomster i statens vandområdeplaner 2021-2027, jf. Tabel 1. Sorø Kommune vurderer, at det ansøgte ikke kan antages at forringe tilstanden eller hindre målopfyldelse i de udpegede grundvandsforekomster. Ved vurderingen har kommunen lagt vægt på, at der stilles vilkår for at begrænse grundvandssænkningen og recirkulation af vand, og at området efterbehandles til naturformål.

Tabel 1. Grundvandsforekomster jf. statens vandområdeplaner 2021-2027

Navn	type	DK-modellag	Kemisk tilstandsvurdering	Kvantitativ tilstandsvurdering
dkms_3615_ks	terrænnær	Ks1	god	god
dkms_3636_ks	terrænnær	Ks2	Ringe (udfasede pesticider)	god
dkms_3648_ks	terrænnær	Ks3	god	god

Nærmeste vandindvinding er brønd med DGU nr. 210.1337 beliggende cirka 330 m sydvest for graveområdet. Brønden forsyner en husholdning. Den nærmeste almene vandindvinding er boring med DGU nr. 210.391 beliggende cirka 1,8 km syd for graveområdet. Boringen tilhører Sorø Vand A/S. Sorø Kommune vurderer ikke, at det ansøgte kan påvirke vandindvindingerne væsentligt. Ved vurderingen har kommunen lagt vægt på, at der er stor afstand til vandindvindingerne, samt at der ved monitoring af vandstanden i gravesøen hos nabogrusgraven Ellingegårdens Grusgrav ikke har kunnet påvises en væsentlig sammenhæng med den pågående vådgravning.

Miljøstyrelsen har undersøgt, at indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet giver anledning til midlertidig grundvandssænkning, der opstår som følge af tilstrømning af omgivende grundvand til udligning af det råstofvolumen, som fjernes ved vådgravningen. Derved medfører vådgravning en lokal omrokering af den terrænnære grundvandsressource, hvilket generelt ikke vurderes at udgøre et grundvandsressourceproblem. Ansøgningen betragtes i sammenhæng med den tilladte vådgravning på 30.000 m³ årligt i nabogrusgraven Ellingegårdens Grusgrav, Rustkammervej 80, 4180 Sorø. I området bliver den kumulative vådgravning op til 37.000 m³ årligt, hvilket er en ret beskeden mængde.

Påvirkningen af landskabet ved råstofindvinding er derimod irreversibel og permanent. Hvis en væsentlig del af det terrænnære grundvandsmagasin bortgraves i sin helhed i forbindelse med råstofindvindingen, kan der teoretisk opstå varig grundvandssænkning, som ikke kan estimeres med Miljøstyrelsens metode. Det ansøgte gravevolumen under grundvandsspejlet er ret beskedent.

En stor del af den ansøgte vandindvinding til grusvask vil blive recirkuleret til gravesøen og det terrænnære grundvand, og vil derfor ikke udgøre et tab i den lokale vandbalance. Der vil være et tab til fordampning i forbindelse med støvbekæmpelse, og i mindre grad vandet anvendt til vådsortering. Vandet vil desuden blive indvundet fra en gravesø, som vil have en dæmpende buffereffekt i forhold til sænkning af grundvandsspejlet i vandindvindingens nærområde.

Sorø Kommune vurderer derfor, at vandindvinding og råstofindvindingen under grundvandsspejl ikke vil påvirke øvrige vandindvindingsinteresser væsentligt.

Vandkvalitet

Vaskevandet fra grusvask vil indeholde fine partikler fra gruset. For at rense vandet inden det ledes tilbage i gravesøen passerer det et bundfældningsbassin, hvor partiklerne bundfælder. Sorø Kommune vurderer, at det efter bundfældning er uproblematisk at udlede vaskevandet til gravesøen.

Der stilles vilkår om, at vaskevandet ikke må tilsættes andre stoffer hverken før, under eller efter vaskeprocessen, da dette vil medføre risiko for forurening af vandet i gravesøen og grundvandsressourcen.

Miljøvurderingsscreening

Når dele af et anlæg kræver tilladelse efter § 7 i råstofloven, varetager regionsrådet kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for hele anlægget i forhold til miljøvurdering af projektet, jf. miljøvurderingslovens §17 stk. 2. Det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2. Region Sjælland har vurderet, at det ansøgte projekt ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet. Region Sjælland har den 5. januar 2024 truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

På den baggrund har Sorø Kommune ikke foretaget særskilt VVM-screening af projektet.

Habitatvurdering

Nærmeste Natura -2000 område, er nr. 160, som indeholder habitatområdet, Nordlige del af Sorø Sønderskov (Nr. 141), som ligger ca. 3 km sydøst for projektområdet. Det væsentligste udpegningsgrundlag er en bille, eremitten, som lever i hulheder i større lysstillede træer. På grund af projektets karakter og afstanden til Natura -2000 området vurderes det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter at kunne påvirke Natura -2000 området negativt.

Vi skal ved administration af lovgivningen sikre, at yngle- og rasteområder for en række strengt beskyttede dyrearter (opført på habitatdirektivets bilag IV) ikke bliver forringet. Arterne på Habitatdirektivets bilag IV er ligeledes beskyttet efter § 29 a i Naturbeskyttelsesloven, hvor de kaldes bilag 3 arter.

Arterne må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier og yngle- eller rasteområder, der ikke må beskadiges eller ødelægges.

Vi har søgt på Arter.dk i mindst 800 m afstand. Vi har ikke fundet andre oplysninger om forekomst af bilag IV arter nær arealet, end en registrering af stor vandsalamander i søerne på køreskolearealet ca. 250-300 m mod nordøst på den anden side af Kallundborgvej.

Desuden er der sandsynlig forekomst i området, af disse arter: Spidssnudet frø, springfrø, strandtudse, og arter af flagermus.

Projektområdet indeholder ikke søer eller vådområder. Det er vores vurdering, at vandindvindingen og sænkningen af grundvandsstanden er beskeden og ikke vil kunne påvirke forekomsten af padder i eller udenfor projektområdet.

Vurdering af øvrige naturforhold

Graveområdet ligger ned til ca. 170 m afstand fra det beskyttede vandløb Lyngbækken. Dette vandløb er i henhold til Basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027 målsat med god økologisk tilstand. På strækningen ud for graveområdet er tilstanden ukendt. På strækningerne op- og nedstrøms er tilstanden moderat, og opfylder ikke målsætningen.

Omkring Lyngbækken ligger et større fugtigbundsområde, som udgøres af § 3 beskyttede småsøer, moser og enge.

Region Sjælland har i afgørelse om ikke-miljøvurderingspligt vurderet, at råstofindvindingen under grundvandsspejlet ikke påvirker de våde naturtyper, bl.a. fordi projektområdet er næsten fladt i dag med en svag hældning mod NØ, dvs. den nuværende afstrømning på arealet er mod NØ og SØ. Den efterbehandlede skrænthældning vil medføre, at afstrømningen vil være mod SØ. Ingen af afstrømningsretningerne, hverken før eller efter, går mod de beskyttede naturtyper og vil derfor ikke påvirke disse.

Desuden fordi Sorø Kommune har delt oplysninger om pejling i gravesøen på nabomatriklen mod syd og pejling i mose vest for graveområdet. Målestationerne til monitorering af vandstand i de to områder, er etableret af Ellingegården i forbindelse med gravning under grundvand på et stort areal tilstødende Sorø Grusgrav. Pejledata viser, at der ikke syntes at være sammenhæng mellem vandstand i gravesøen og vandstand i mosen ved Lyngbækken og derved, at gravningen under grundvand ikke påvirker naturtyperne vest og nordvest for Sorø Grusgrav

Partshøring

Et udkast til denne tilladelse har været i høring hos ansøger og Region Sjælland. Der er ikke indkommet bemærkninger til udkastet.

Grundlag for afgørelsen

Følgende materiale danner grundlag for tilladelsen:

- Ansøgningsmateriale modtaget fra Region Sjælland den 26. april 2023.
- Region Sjællands afgørelse om ikke-miljøvurderingspligt dateret 5. januar 2024 (screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 21).

Klagevejledning

Tilladelsen til grundvandssænkning efter vandforsyningslovens § 26 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Tilladelsen til vandindvinding efter vandforsyningslovens § 20 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Forbrugerrådet Tænk og enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Tilladelsen til nedsivning af vand fra grusvask efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat, Sundhedsstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening og enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Tilladelsen til udledning af vand fra vådsortering til gravesøen efter § 28 stk. 1 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat, Sundhedsstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Friluftsrådet og enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klager skal indgives via den fælles klageportal, under Nævnenes Hus her: <https://kpo.naevneneshus.dk>

Der er gebyr på klager til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Pengene refunderes, hvis du får medhold i klagen. Der er mulighed for at anmode om fritagelse for gebyret. Siden indeholder vejledninger om gebyr og klageforløb.

Klagefristen er fire uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, det vil sige senest torsdag den 2. maj 2024.

Hvis du ønsker at indbringe afgørelsen for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt.

Lovhenvvisninger

- **Råstofloven**
Bekendtgørelse nr. 124 af 26/01/2017 af lov om råstoffer.
- **Vandforsyningsloven**
Bekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 af lov om vandforsyning m.v.
- **Miljøbeskyttelsesloven**
Bekendtgørelse nr. 48 af 12/01/2024 af lov om miljøbeskyttelse.
- **Vandindvindingsbekendtgørelsen**
Bekendtgørelse nr. 470 af 26/04/2019 om vandindvinding og vandforsyning.
- **Drikkevandsbekendtgørelsen**
Bekendtgørelse nr. 1023 af 29/06/2023 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg.
- **Miljøvurderingsloven**
Bekendtgørelse nr. 4 af 03/01/2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).
- **Habitatbekendtgørelsen**
Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Med venlig hilsen

Karsten Brunsgaard Rud
Miljømedarbejder

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Region Sjælland: troch@regionsjaelland.dk;
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Sorø: soroe@dn.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst: trost@stps.dk
- Friluftsrådet: fr@friluftsradet.dk og sydvest@friluftsradet.dk

Bilag 4

Region Sjælland
Miljø og Ressourcer
Alleen 15
4180 Sorø

Holbæk d. 26-10-2023
J.nr. SVM.P1103

Høringssvar/udtalelse jf. museumslovens §23 vedr. ansøgning om råstofindvinding ved udvidelse af Sorø Grusgrav, Rustkammervej 83, 4180 Sorø. Dele af matriklerne 10bd og 4z, Pedersborg By, Pedersborg.

Regionens j.nr. EMN-2020-32345

Museet har modtaget anmodning om udtalelse.

Arkæologi/jordfund:

Kontrol i kort og arkiver viser at der få meter syd for sagsarealet lå en nedlagt gravhøj dateret til 3950-2800 f.v.t (040109-6). Den er beskrevet i 1882 som en langhøj med væltede endesten og et par bevarede randsten. Efterfølgende er højen sløjfet. Ved forundersøgelser udført af museet syd for sagsarealet blev højen også eftersøgt (SVM1500). Ved denne forundersøgelse fandtes en forhistorisk eller middelalderlig vej forløbende over arealet mod nærværende sagsareal.

Nord og syd for sagsarealet ligger en række af fredede og nedpløjede gravhøje. Den nedlagte høj på syd for det aktuelle sagsareal var en del af denne række. Der er desuden indleveret en slibesten fra jernalder, der formodes at være fundet i grusgravningsområdet.

Generelt skriver området sig ind et interessant kulturhistorisk landskab. Der er en tæt fundforekomst fra stenalder over bronzealder til jernalder på østsiden af vådområdet nord for Sorø. Det må formodes at vådområdet har været mere sammenhængende i oldtiden og haft en funktion i det kommunikative landskab og som ressource og transportvej. Dermed bliver de oldtidsminder, der ligger her langs kanten signifikante i forståelsen af landskabsudnyttelsen. Der knytter sig marknavnene Brønhøjagre, Mørkhøjagre og Store Stad Agre til lokaliteten og det kan ikke udelukkes, at der findes flere ikke-registrerede høje eller bopladser i området.

De mange fund i de nærliggende områder vidner om stor aktivitet op gennem forhistorien, og derfor er der mulighed for at påtræffe bosættelser, produktionsområder, gravlæggelser eller anden aktivitet fra oldtiden på arealet.

Museet anbefaler at der i tilladelsen oplyses om disse forhold, samt at der indskrives vilkår om indhentning af udtalelse jf. museumslovens §25 forud for muldafrømning.

Kendt indvinder kan med fordel orienteres om dette forhold allerede nu ved kopi af denne skrivelse for at have mulighed for at imødegå forsinkelser og uplanlagte standsninger af jordarbejder som følge af arkæologiske fund.

Før jordarbejder har **bygherre**/entreprenør altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse om arkæologiske interesser, jf. museumslovens § 25.

Herved har **bygherre og entreprenør** de bedste muligheder for at **undgå uplanlagt standsning** af anlægsarbejdet og **undgå udgifter til arkæologisk undersøgelse** jf. museumslovens § 27.

Hvis museet i sin udtalelse vurderer, at der ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser på arealet, så skal evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27 stk. 5.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men den fritager bygherre for udgifterne til en arkæologisk undersøgelse.

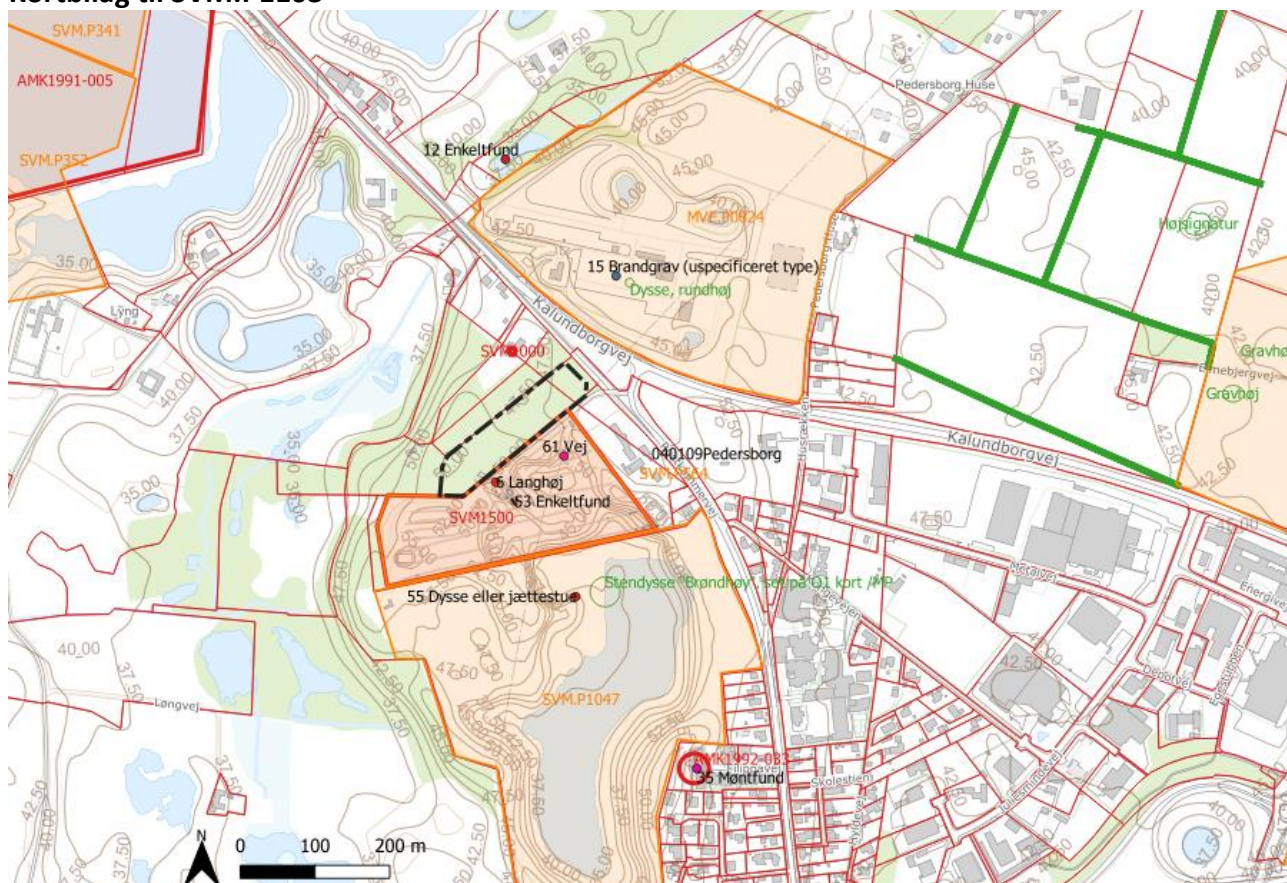
Har de spørgsmål er De velkommen til at henvende Dem til museet.

Med venlig hilsen

Alexander Banck

Arkæolog

Kortbilag til SVM.P1103

- Sagsareal
- Plansager**
- MVE_Plansager
- SVMplansager
- Museumssager**
- GamleSager
- Viden_U_Journal**
- DiverseViden
- SamledeOpmaalinger**
- Anlæg
- Felt
- Fund og Fortidsminder**
- Fund&Fortidsminder_Punkt**
- Historisk Tid
- Jernalder
- Oldtid
- Stenalder
- Beskyttet_Kultur**
- Beskyttet sten- jorddige

Sagsareal (Sort Stiplet omramning).

Registrerede fortidsminder og arkæologiske interesser jf. signaturforklaring.

Baggrundskort: Sagsbehandlingskort-basis med matrikelgrænser (aktuelt:26-10-2023) Kortdata fra Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

Bilag 5

Kære Troels,

Cerius - Radius takker for at få lov til at give høringssvar til udkast om afgørelse om VVM screening. Udkastet drejer sig om VVM screening for en udvidelse af Sorø grusgrav omfattende matriklerne 10bk, 10bd, 4h, og 4z i alt 6,1 ha.

Cerius - Radius har følgende bemærkninger til udkastet:

- Cerius har placeret el-anlæg på de ovennævnte matrikler
- Cerius' el-anlæg er generelt sikret ved tinglyste rådighedsservitutter. Det betyder bl.a., at der indenfor en given afstand til jordkabelanlæg/luftledningsanlæg ikke kan etableres anlæg af nogen art, herunder f.eks. beplantning, indenfor servitutarealerne
- Omkring luftlednings- og jordkabelanlæg er der fastlagt en respektafstand, for at give betryggende sikkerhed ved arbejde i nærheden af elforsyningsanlæg eller ved uheld og ulykker. Indenfor respektafstanden, er der restriktioner efter "*Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg*", BEK nr. 1112 af den 18/08/2016
- Der skal udvises særlig opmærksomhed ved arbejde i nærheden af Cerius' anlæg på de ovennævnte matrikler
- Indhentning af planer for placering af kabler og ledninger er en pligt inden der graves. Information omkring dette kan findes på Cerius' hjemmeside, hvor også kontaktinfo kan findes [her](#)

Cerius - Radius har ikke yderligere bemærkninger til udkastet

Venlig hilsen / Kind regards

Erik Schmidt Pedersen
Lead Specialist

eriks@radiuselnet.dk

+4521332565

cerius · radius

Cerius og Radius driver og udvikler det elnet, som forsyner langt størstedelen af Østdanmark. Læs mere på cerius.dk og radiuselnet.dk

*Denne meddelelse, og eventuelle vedhæftede filer hertil kan indeholde personoplysninger eller fortrolige oplysninger, og du bør slette disse efter endt formål.
Hvis du ved en fejl modtager en besked, der ikke er beregnet til dig, og som indeholder persondata, skal du øjeblikkeligt slette mailen og kontakte afsender.*

Bilag 6

Samlet telefonnotat vedr. ny indvindingstilladelse for Sorø Grusgrav, 2023 og 2024.

Jytte Berg Jørgensen ringede 18.10.2023 ca. 09.30. tel. 5150 7854

Jytte bor til leje hos Martin Berg Jørgensen, der er hendes søn. Hun fortalte at hun bor til leje, og at hun havde modtaget høringsmaterialet. Hun ville gerne være sikker på, at vi vidste Martin var ejeren. Jeg bekræftede, at vi vidste det og at han stod på adresselisten og gerne skulle have modtaget materialet.

Jan Jørgensen, Skolestien 1, tel. 2373 0804

Jan havde ringet d. 17.10.2023. Jeg ringede tilbage d. 18.10.2023

Jan spurgte hvad høringen handlede om. Jeg fortalte det var en forlængelse og mindre udvidelse af Sorø Grusgrav. Jan havde ikke yderligere.

Anitta Solberg, Rustkammervej 68, tel. 2856 7752

Anitta havde ringet d. 17.10.2023. Jeg ringede tilbage d. 18.10.2023

Anitta spurgte hvad høringen handlede om. Jeg fortalte det var en forlængelse og mindre udvidelse af Sorø Grusgrav. Anitta havde ikke yderligere.

10.1.2024

Jørgen Jørgensen (2883 2201) ringede og bad om kort orientering om hvad der står i det brev han har modtaget dd. Troels Land orienterede ham om brevets indhold, at RS har foretaget en VVM-screeningsafgørelse.

19-01-2024

Dorth Wiin, Vinkelstræde 8, 40 46 73 87

Dorthe ringede og forhørte sig om hvad høringsmaterialet for tilladelsen til Sorø grusgrav var. Hun blev orienteret af Troels Land, og havde ingen yderligere bemærkninger.

22.1.2022

Dennis Torp Larsen (30 56 78 14) ringede på vegne af sin datter Nicoline, og spurgte til sagen. Troels Orienterede ham om høringen. Dennis havde ingen øvrige bemærkninger.

David (fik ikke fat i efternavnet, da der var meget larm) (20 94 94 52) ringede vedr. sagen. Troels orienterede ham. David havde ingen yderligere bemærkninger.

04.03.2024

Telefonsamtale vedr. Sorø Grusgrav. Formanden for afd 4015 Filippavej, Berit Christiansen ønskede opklaring om projektets indhold. Troels orienterede. Berit havde ingen yderligere bemærkninger.

Indkomne skriftlige hørings svar

Forsigtig: Ekstern mail

Til Region Sjælland, Enhed For Råstoffer, Alleen 15, 4180 Sorø. Att: Troels Land

Vi ønsker en sikring for, at vi ikke får en laver vandstand end den vi har nu, om sommeren, hvor den kan blive lav.

Vi er bekymret for, at ved denne gravning vil vandstand flad yderlige end den er i forvejen, især om sommeren.

Kan vi evt. får en aftale om, at I vil se om man kunne gøre noget ved vandløbet, så som at vandløbet kunne blive opgravet med en større dybere, bredde, eller andet, så vi kan bevare vores dejlige dyreliv. Af dyreliv vi har observeret igennem de senest par år., kan vi fortælle om, at vi har haft Rørhøge i 2019-2021, hvor den har haft rede på vores mark, og i årene efter har den føjet rundt hen over os. Vi har også flere af de store ørne og glenterne flyvende ind over marken. Samt vinter 2022/23 og foråret 2023 har vi set odden ved vandløbet. Vi er begyndt at få en lille frø/tusse bestand op igen, da vi i sommeren 2023 har set flere frøer end vi plejer.

Dele af marken er beskytte natur, samt Lyngebækken er et beskytte vandløb, så kan det nu overholde dets regulativ, samt hvad med lavbundjord område, så vi mener vi har lidt af.

Hilsen fra

Anni og Helge Pihl, Kalundborgvej 91, 4180 Sorø